У НУМАРЫ:

□ *Журналісцкае даследаванне.*
ЛЯ КАРЫТА Ў ЗГОДЗЕ РАК І ШЧУПАК.
Жыллёвая праблема ў Віцебску. 2

БАІ НЕНАВУКОВАГА ЗНАЧЭННЯ.
Навука і грошы. 2

□ *Паштовая скрынка.* 2

□ *Салон прыгажосці.*
З ПОДЫУМА – НА ВУЛІЦУ.
Мода і мы. 3

БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЕЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

10 снежня 1994 г.
Субота
№ 133(13850)
Кошт у розніцу 40 рублёў
Выдаецца з 1921 года

Малюнак В.САКОВІЧА.

Фота Сяргея БРУШКО.

Кур'ер "ЧЗ"

Узнагарода для "Зубраняці"

Намеснік Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Уладзімір Русакевіч пабываў у Рэспубліканскім дзіцячым аздараўленчым цэнтры "Зубраня".

Ён павіншаваў педагагічны калектыў цэнтра з узнагароджаннем ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

"Крокі Вялікай Перамогі"

Так назвалі будучую шырокамаштабную ваенна-патрыятычную і культурна-гістарычную акцыю, прымеркаваную да 50-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, Міністэрства абароны Рэспублікі Беларусь, Цэнтральны Дом афіцэраў, ваенна-навуковае таварыства і іншыя арганізатары гэтага своеасаблівага завочнага паходу па месцах галоўных аперацый і буйнейшых бітваў II сусветнай вайны.

Акцыя задумана не толькі як гістарычнае даследаванне вынікаў вайны, але і як памяць аб героях і ахвярах, як заклік да ўсіх людзей зямлі не дапусціць паўтарэння ваеннага кашмару.

БЕЛІНФАРМ.

Эх, пракоцімся... па новых цэнах

З сённяшняга дня ў 2 разы зноў даражаюць паслугі міжгародняга транспарту.

Кошт праезду ў мяккім аўтобусе за 1 кіламетр складзе 70 рублёў, у простым — 65 рублёў.

Анатоль РАМАНОВІЧ.

Навука вочы адкрывае...

Паводле паведамлення Віцебскага абласнога ўпраўлення статыстыкі, сёлета ў вобласці працуюць 834 дзённыя агульнаадукацыйныя школы, у якіх вучыцца 200,5 тысячы вучняў, 5 ВНУ з колькасцю студэнтаў 17,2 тысячы, 24 сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы з колькасцю навучэнцаў 18,1 тысячы, 40 прафесійна-тэхнічных вучылішчаў з колькасцю навучэнцаў 19,2 тысячы.

Сёлета ВНУ вобласці падрыхтавалі 3,3 тысячы спецыялістаў, сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы — 5,4 тысячы, прафесійна-тэхнічныя вучылішчы 8,2 тысячы рабочых розных спецыяльнасцей.

...але закрывае перспектыву

Многія выпускнікі сутыкнуліся з праблемай працаўладкавання. Накіраванні на работу не атрымалі 21 працэнт выпускнікоў ВНУ, якія закончылі дзённыя аддзяленні, 37 працэнтаў — тэхнікумаў і 11 працэнтаў выпускнікоў прафтэхвучылішчаў.

Як бачым, вучыцца ў наш час не толькі непрэстыжна, але і рызыкоўна — можаш навучыцца на беспрацоўнага. То, можа, лепей паслухаць парады Мітрафанушкі?

Уладзімір МІХНО.

"І ажываюць спадчыны старонкі"

Гэтыя словы можна лічыць эпіграфам усёй творчасці вядомага беларускага даследчыка гісторыі культуры і літаратуры Адама Мальдзіса. "Хрэсьбіны" новага выдання пад такой назвай адбыліся на радзіме пісьменніка ў Астраўцы.

Аўтар выступіў перад культработнікамі і настаўнікамі, расказаў пра творы, якія ўвайшлі ў зборнік.

З выхадам у свет выбранага, якое, безумоўна, падводзіць нейкую прамежкавую рысу пад творчасцю пісьменніка, не спыніліся яго літаратуразнаўчыя пошукі і вандраванні. Шмат намаганняў прыкладвае Адам Мальдзіс у пошуках згубленай пад час вайны нацыянальнай святыні — Крыжа Ефрасінні Полацкай. Акрамя таго, вучонаму ўдалося адшукаць сляды некаторых гістарычных асоб — ураджэнцаў Астравеччыны: Казіміра Сваяка, мастакоў Льва Дабжынскага і Богуша Шышкі.

Лілія АСТРАВЕЦКАЯ.

Зоркі рока ў Мінску

Багатым сёлета выдаўся снежань на разнастайныя імпрэзы замежных рок — знакамітасцей у сталіцы рэспублікі.

6 снежня адбыўся канцэрт легенды брытанскага рока гурта "Слэйд", які абмежаваўся толькі адным выступленнем у Мінску і сабраў вялікую аўдыторыю аматараў рока, нягледзячы на кошт квіткоў.

12 снежня да нас завітае папулярны ў Еўропе славянскі гурт "Лайбах". Каманда з былой Югаславіі працуе ў стылі альтэрнатыўнага рока. На думку многіх, менавіта выступленне гурта "Лайбах" у сталіцы рэспублікі стане падзеяй нумар адзін у культурным жыцці Мінска. Канцэрт адбудзецца ў ДК Белсаўпрофа. Крыху пазней, 15 снежня, — яшчэ адна падзея, якая, трэба спадзявацца, не пакіне абыякавымі аматараў рока, асабліва цяжкага. У спартыўным комплексе "Дынама" выступіць папулярны руска-амерыканскі гурт "Парк Горкага".

Уладзімір СТАРАСЦЕНКА.

Няўдалы "транзіт"

Група з 46-ці парушальнікаў затрымана беларускімі пагранічнікамі на беларуска-літоўскай граніцы. У яе састаў уваходзіў 1 непалец, 7 пакістанцаў, 12 ланкійцаў і 26 індусаў.

Аперацыя праводзілася па прывычнай схеме. Транзітам праз Маскву і Беларусь, а адтуль (калі пашанцуе) у Германію. Аднак у апошні час "нелегалам" вельмі не шанцуе. Арганізатары такіх аперацый іх проста падманваюць. Збяруць з кожнага даволі вялікую суму, давязуць да граніцы і... кінуць. Так было і на гэты раз. Групу затрымалі пагранічнікі.

Застаецца толькі дадаць, што 21 чалавека з гэтай групы ўжо затрымлівалі раней на гэтым участку граніцы.

БЕЛІНФАРМ.

Справа нязнойдзенай міны

З'езд беларускіх нацыяналістаў, што адбываўся ў Віцебску ў прыватнай галерэі мастака Алеся Пушкіна быў разагнаны мясцовымі міліцыянерамі. Шукалі міну, якая нібыта была падкладзена ў будынак. Словам, прадстаўнікі партыі "Правага рэваншу", мясцовыя актывісты БНФ, НДПБ, госці і журналісты былі выштурхнуты на вуліцу.

На другі дзень удзельнікам з'езда перашкодзілі ўскласці кветкі да помніка Уладзіміру Караткевічу, многіх арганізатараў арыштавалі.

Дарэчы, у гэты ж дзень у памяшканні тэатра Якуба Коласа ўрачыста адзначалася дата славутага земляка. Ва ўрачыстасці прыняў удзел народны паэт Беларусі Рыгор Барадулін. Тут жа прадстаўнікі славянскага сабору "Белая Русь" над чорнымі манархічнымі флагамі пікетавалі ля тэатра, ганьбілі імёны беларускіх асветнікаў і культурных дзеячаў краіны. Міліцыянеры не звярталі на гэта ніякай увагі.

Па ініцыятыве пацярпеўшых гэта справа будзе разглядацца ў пракуратуры.

Яўгенія ВІЦЬБА.

Курсы валют на 9 снежня:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	8390	8640	5319	5510
"Дукат"	8450	8600	5300	5650
"Прыор"	8450	8600	5350	5480

ПАДЗЕІ ТЫДНЯ

Імпульс, або Сага абвальнага часу

□ **Якау ЯСЭПКІН,"ЧЗ"**

Адыходзіць у гісторыю чарговы снежаньскі тыдзень. Адзначым асноўнае. У нядзелю Аляксандр Лукашэнка, як вядома, вылецеў у Будапешт на сустрэчу кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў краін — удзельніц Нарады па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (НБСЕ). Міжнародны форум (агульная колькасць дэлегацый — каля дзвюх тысяч чалавек) праходзіў не ў зусім трыдыцыйным рэчышчы. Аб розных аспектах будапешцкай сустрэчы падрабязна пісалася ў друку, таму наўрад ці варта паўтарацца. Скажам толькі пра ўзнікшую "вось супрацьстаяння" Масква—Вашынгтон. Расійскі тэзіс: "НБСЕ павінна адыгрываць цэнтральную ролю ў гарантаванні бяспекі і стабільнасці ў Еўропе, яе статус трэба павысіць на парадак" неадэкватна ўспрыняла амерыканская дэлегацыя. Гучны рэзананс атрымала таксама рэзка негатыўнае стаўленне Б.Ельцына да імклівага пашырэння НАТО. Былі і іншыя дыяметральна процілеглыя ацэначныя характарыстыкі сучаснага развіцця сусветных працэсаў, выказаныя расійскім і амерыканскім прэзідэнтамі. У выніку пад час гутаркі з прадстаўнікамі "масс-медиа" Барыс Ельцын заўважыў: Клінтан не паехаў з нарады трыумфатарам. Для Беларусі важна наступнае. Падпісанне Мемарандума аб гарантыях бяспекі нашай рэспублікі, Казахстана і Украіны гарантавала тром былым рэспублікам Саюза павагу іх незалежнасці, суверэнітэту і існуючых граніц. Гаранты — Злучаныя Штаты, Расійская Федэрацыя, Злучанае Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі. Але А.Лукашэнка, хаця і дастаткова плённа выкарыстаў магчымасці венгерскага самміту, у прыватнасці меў некалькі сустрэч на вышэйшым узроўні, пасля вяртання ў Мінск усё ж досыць скептычна выказаўся наконт канкрэтных вынікаў нарады. У той жа час удзел беларускай дэлегацыі ацэнены па высокай шкале. Напрыклад, прэзідэнт Венгрыі А.Генц назваў Беларусь "героем гэтай сустрэчы". Падзеі ў свеце мелі сваю дынаміку, у рэспубліцы — сваю. Таму вернемся да айчынных краявідаў. Пункцірна пазначым галоўную фактналогію.

На традыцыйнай урадавай прэс-канферэнцыі прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгір аб'явіў аб рашэнні вярнуцца з 1 снежня да свабоднага цэнаўтварэння па тых відах прадукцыі, цэны на якія замарожаны ў лістападзе. Цікава, што на гэты раз падобны крок узгоднены з прэзідэнтам. Што пацвердзіў і сам Аляксандр Рыгоравіч пасля будапешцкай паездкі. Дарэчы, па ягонаму загаду на сацыяльныя выплаты малазабяспечаным грамадзянам было дадаткова выдзелена 20 мільярдаў беларускіх рублёў. Чыгір растлумачыў урадавую палітыку неабходнасцю заявіць МВФ "свае пазіцыі ў галіне цэнаўтварэння і пераўтварэнняў у эканоміцы". Тлумачэнне прэм'ера, напэўна, з'явілася слабым суцяшэннем грамадзянам, якія літаральна праз дзень сталі сведкамі чарговага скачка цэн нават на тавары першай неабходнасці. Як і абяцанне аддаць ім праз павышэнне зарплаты ўсё "зэканомленае" бюджэтам на павышэнні цэн і тарыфаў. Хутчэй за ўсё, многія згадаюць у такой сувязі і пра публічнае абяцанне прэзідэнта ў прамым тэлеэфіры з нагоды падняцця цэн на хлеб: гэта апошняе павышэнне. Безумоўна, і тады цяжка было ўспрымаць усур'ёз прыемныя для слыху словы. Чакаецца, ужо стаўшыя фактам цэнавыя скачкі не будуць апошнімі "навагоднімі падарункамі". За здавальненне трэба плаціць —фразема надта актуальная. Не засталася непрыкмечанай таксама пэўная актывізацыя кіраўніцтва Вярхоўнага Савета. Прэс-служба ВС распаўсюдзіла заяву Мечаслава Грыба, дзе спікер тэкстуальна трактуе і растлумачвае характар паўнамоцтваў выканкамаў Саветаў базавага і абласнога ўзроўняў пасля вядомага рашэння Канстытуцыйнага суда. Першы афіцыйны візіт у Вялікабрытанію дэлегацыі беларускага парламента таксама можна лічыць паспяховым. У Лондане нашы дэпутаты на чале з М.Грыбам наведалі палату лордаў і палату абшчын, міністэрства замежных спраў, эканамічны Інстытут Адама Сміта, Беларускі культурны цэнтр. Трэба сказаць і пра чарговы "ход канём" парламенцкіх патрыярхаў. Група дэпутатаў ВС (75 чалавек) звярнулася ў Канстытуцыйны суд з просьбай разгледзець пытанне аб канстытуцыйнасці пастановы Кабінета Міністраў і Нацыянальнага банка рэспублікі ад 12 жніўня 1995 года "Аб дэнамінацыі беларускага рубля". "Справа 75-ці" абяцае стаць не меней гучнай, чым "справа Піскарова" і ўсё ж дамінавалі на тыдні паведамленні з урадавых кабінетаў і кулуараў. Пра іх крыху ніжэй, спачатку два словы пра юбілейныя навіны тыднёвага хронасу. Яны няроўназначныя.

У чацвер СНД "адсвяткавала" сваё трохгоддзе. Сённяшні "спектральны аналіз" гістарычнай падзеі ніяк не вызначаецца ні глыбінёй аналізу, ні дакладнасцю ацэначных характарыстык. Адзначым: хісткія надзеі, якія звязваліся з "цывілізаваным" разбурэннем СССР, пакуль не спраўдзіліся. Дэкларатыўнасць, заявы аб намерах, дэманстрацыя добрай волі і імкнення да больш глыбокай інтэграцыі, бадай, уяўляюць сёння адзіную запоўненую нішу ва ўяўнай будове "пластылінавай" Садружнасці. Аднак вернемся да ўрадавых страсцей. Адбылося чарговае пасяджэнне Кабінета Міністраў, абмяркоўваліся прагноз сацыяльна-эканамічнага развіцця і праект бюджэту краіны на наступны год. "Бюджэт павінен быць рэальным", — лічыць М.Чыгір. Здаецца, ва ўрадзе ўведамляюць, што толькі каардынальныя меры могуць змяніць сітуацыю ў эканоміцы, але гэткія меры нельга лічыць рэаліямі па простай прычыне: нават спрэчныя пастулаты антыкрызіснай праграмы сёння не знімаюцца з парадку дня па пунктах, згодна з праграмнай храналогіяй. Яшчэ навіна тыдня: намеснік прэм'ера В.Ганчар правёў арганізацыйнае пасяджэнне камісіі для выпрацоўкі прапаноў па ўдасканаленню аплаты працы работнікаў бюджэтных галін. Яна стала фактам учарашняга дня, бо Віктар Іосіфавіч (размовы пра гэта вяліся ў кулуарах і раней) пайшоў у адстаўку. Учынак віцэ-прэм'ера стаў своеасаблівым імпульсам-сігналам: не ўсё спакойна ў Дацкім каралеўстве.

РЭПЛІКА

ПАДЛАЖЫЛІ СВІННЮ ГОДУ СВІННІ

Прачытала ў "Чырвонай змене" ад 8 снежня 1994 года пра павышэнне цэн на малочныя прадукты (у два разы), на ялавічыну на 20 працэнтаў, на хлеб і хлебабулачныя вырабы на 30 працэнтаў. На столькі ж — на свініну.

А вось напярэдадні года Свінні (у трэцюю гадавіну развалу СССР) можа не трэба было б павышаць цэны на мяса гэтай жывёліны? Каб не праклінадлі і яе, і год наступны...

Раней сродкі масавай інфармацыі, параўноўваючы жыццё "ў іх" і "ў нас", пісалі пра беспрацоўе, пра павышэнне цэн на Захадзе, у Амерыцы. Параўнанні былі на нашу карысць.

Можна параўноўваць і цяпер. Але...

У тым жа нумары "Чырвонкі" ў рубрыцы "Дзевятае неба" ёсць маленькая нататка пад загалоўкам "Мэйджар пацярпеў фіяска". Пра тое, як "у іх". Прыводжу яе поўнасцю.

"Урад Джона Мэйджара, які прапанаваў павялічыць падаткі на ацяпленне і электраэнергію, не атрымаў падтрымкі членаў парламента.

Большасць дэпутатаў-кансерватараў, а таксама прадстаўнікі апазіцыі выступілі супраць прыняцця такой меры, вырашыўшы, што ўрад зможа знайсці іншыя крыніцы для падтрымання свайго бюджэту".

А пра тое, як "у нас". У матэрыяле "Цэны атрымалі вольную" чытаем: "...з 25 снежня ў сем разоў павысіцца кватэрная плата, у 5,5 — ацяпленне і гарачае водазабеспячэнне, у 2,5 — водаправод, у 1,5 — электраэнергія" і г.д.

Ну што ж, толькі можна цяжка ўздыхаць, успамінаючы пасляваеннае зніжэнне цэн. А цяпер... Жыхары Беларусі атрымалі "цудоўны" навагодні падарунак.

Валянціна ЛУЦЭВІЧ.

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

"Уорлднэт"

ПАЎНОЧНАЯ АМЕРЫКА – НА НАРАДЗЕ

У Маямі пачалася сустрэча паўночнаамерыканскіх дзяржаў на вышэйшым узроўні.

У ёй прымаюць удзел усе дзяржавы Паўночнай Амерыкі, акрамя Кубы. Асноўнае пытанне, якое будзе разгледжана на нарадзе, — стварэнне свабоднай гандлёвай зоны ў межах Канады, ЗША і Мексікі. Мяркуецца, што яна будзе адкрыта да 2000 года.

НАТО ЗБІРАЕЦЦА Ў БОСНІЮ

ЗША гатовы да высадкі наземных войск у Босніі.

Злучаныя Штаты заявілі, што пашлюць туды сваю армію, калі з Босніі будуць выведзены войскі ААН.

"Суперчэннэл"

НАТО даручыла сваім спецыялістам выпрацаваць план дзеянняў на выпадак вываду міратворчых сіл.

УНІТА – ЗА СТАЛОМ ПЕРАГАВОРАЎ

У Анголе пачаліся мірныя перагаворы.

Удзел у іх прымаюць прадстаўнікі дзяржавы і групоўкі УНІТА, якая два гады таму не прызнала паражэння на выбарах і парушыла перамір'е.

УЗАМЕН НА МІР – БАРАЦЬБА З ТЭРАРЫЗМАМ

Дзяржсакратар ЗША Уорэн Крыстафер вярнуўся з Блізкага Ўсходу.

"Еўраньюс"

Апошняя сустрэча Крыстафера адбылася з Ясірам Арафатам. Палесцінскі лідэр паабяцаў дзяржсакратару змагацца супраць тэрарызму фундаменталістаў, але для гэтага патрабаваў мірных гарантый з боку Ізраіля.

ПАЖАРНАЯ "ЭПІДЭМІЯ" ПРАЦЯГВАЕЦЦА

У Кітаі зноў успыхнуў пажар.

На гэты раз пад час сеанса ў кінатэатры. У агні загінула каля 300 дзяцей і школьнікаў, 30 чалавек удалося выратаваць. Як вядома, два тыдні таму ў падобнай сітуацыі на дыскатэцы загінулі 243 чалавекі. Усяго ж за апошні год у Кітаі пажары забралі 14 тысяч жыццяў.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

Дзяжурныя па выпуску перакладчыкі Ларыса ДУДАРУК, Людміла КАХАВЕЦ, рэдактар Наталля ВАЛАКІДА.

БІЗНЕС-КЛАС

На біржы – без "выходных"...

Новы графік валютных таргоў уводзіцца ў дзеянне на Міжбанкаўскай валютнай біржы рэспублікі. Як паведаміў яе генеральны дырэктар Уладзімір Бірук, з 12 снежня біржа будзе штодзённа, гэта значыць пяць разоў на тыдзень, гандляваць валютнымі сродкамі. Прычым, выстаўляцца на тарг будзе як "цвёрдая", так і "мяккая" валюта. Такім чынам, банкі змогуць працаваць з новым біржавым курсам штодзённа. У той жа час афіцыйна Нацыянальны банк рэспублікі будзе ўстанаўліваць курс валют, як і раней, двойчы на тыдзень — па аўторках і чацвяргах.

Трэба дадаць, што ў канцы снежня зменіцца перыядычнасць таргоў і крэдытнымі рэсурсамі. Іх, як і валютныя сродкі, плануецца выстаўляць на біржы ў рэжыме штодзённа. Нагадаем, што пакуль купля-продаж крэдытаў праводзіцца тры разы на тыдзень.

БЕЛІНФАРМ.

Кірмашы. Але для каго?

У верасні і ў кастрычніку 1994 г. у Мінску было арганізавана некалькі міжнародных кірмашоў-выстаў. І ўсе яны паўтарылі адны і тыя ж памылкі. Напрыклад, дырэктары саўгасаў і старшыні калгасаў, дырэктары гандлёвых арганізацый з раённых цэнтраў часта не ведаюць час, месца і тэму кірмашу. Чаму? Супрацоўнікі камітэта кірмашоў растлумачылі, што за рэкламу ў раённых газетах трэба плаціць грошы, маўляў, лішнія расходы. А ў выніку, якую суму тавазвароту ў мільёнах рублёў публікуюць арганізатары выставак, звенганы ў раённых цэнтрах кожны месяц?

Яшчэ адзін прыклад. У магазінах г.Мінска і Мінскай вобласці няма ў продажу алею ў бутэльках. На "Мінскім кірмашы" прадаваліся толькі алкагольныя напоі: віно, гарэлка, каньяк, шампанскае з рэспублік СНД і заходніх краін, абсталяванне для півоварных заводаў з Чэхіі і Славакіі.

А куды падзеліся асноўныя прадукты харчавання: алей, мука і крупы, цукар, гарбата? На кірмашы не было ніводнага дырэктара саўгаса, калгаса, млынкамбіната з Украіны, Малдавіі, Расіі, а толькі прадстаўнікі лікера-гарэлачных заводаў. Супрацоўнік малдаўскай фірмы растлумачыў, што, "калі ў Беларусі прададуць бутэлькі для віна і дошчачкі для скрынак, тады, магчыма, атрымаюць алей узамен".

У канцы лістапада адбыўся кірмаш "Усход—Захад—Поўнач—Поўдзень". Уражанне ад яго, як ад кінафільмаў пасляваенных гадоў. Асноўныя пастаўшчыкі прадуктаў харчавання — Казахстан, Украіна, Малдавія — не прымалі зусім удзелу. З усіх фабрык і заводаў Міністэрства мясцовай і лёгкай прамысловасці Беларусі толькі адна гродзенская фабрыка прадавала скураныя і трыкатажныя пальчаткі ў асартыменце.

А між тым, нагадаю, прамысловасць Беларусі складаецца з лёгкай, мясной, харчовай, лясной і дрэваапрацоўчай, машынабудаўнічай і іншых галін...

Н.КАЗАК.

Жыллёвая праблема: журналісцкае даследаванне

Ля карыта ў згодзе рак і шчупак.

А лебедзя не бачыў ніхто

Каля двух гадоў таму ў Віцебску распачалася актыўная барацьба за справядлівасць у размеркаванні жылой плошчы. Як-ніяк, а гэта праблема самая актуальная і вострая, паколькі каля 30 тысяч грамадзян горада пакутуюць у доўгай і бясконцай чарзе на атрыманне жылля ці на паляпшэнне сваіх бытавых умоў.

Такое становішча, як і павінна быць, прывяло да згоды сярод народных абраннікаў — дэпутатаў гарсавета самых розных палітычных поглядаў і накірункаў. І дэмакраты, і камуністы, і прадстаўнікі ад ветэранскай арганізацыі, і ад фонду сацыяльнай абароны ваеннаслужачых былі аднадушнымі: жыллё размяркоўваецца з парушэннямі, трэба абараняць правы тых, хто стаіць дзесяць гадоў у чарзе і сапраўды мае патрэбу ў даху над галавой.

Нікуды не варта, гаварылі і пісалі ў мясцовым друку дэпутаты, што гараджане беззьнікова дабіваюцца свайго права на жыллё па 10, а то і па 15 гадоў. Прычым, з набліжэннем 2000 года, калі кожнаму абяцалася асобная кватэра, чарга ўсё больш і больш аддаляецца.

У абласную пракуратуру то ад адной, то ад другой групоўкі дэпутатаў паляцелі заявы-патрабаванні праверыць парадак размеркавання жылля, якое было ў горадзе аддадзена гаспадарча-разліковаму ўпраўленню на чале з Віктарам Сазонам.

Пракуратура ўзялася за справу, і, калі ў паветры да таго-сяго запахла смажаным, Сазона звольнілі з работы. Аказалася, не па літары закона — і ён падаў у суд. Сазона аднавілі на рабоце, праўда, у гарсавеце да абавязкаў прыступіць не далі, бо да яго прыходу ліквідаваным аказалася само ўпраўленне.

Вось тады Сазон, што пры былым старшыні гарсавета, які "даваў, бо сам сабе", пачаў "раскопваць": маўляў, быў пешкай у руках уладатрымальнікаў. Праўда, гэты ж чалавек яшчэ год назад, калі ўпэўнена сядзеў на кані, заўзята навёдвальнікам на кватэрных пытаннях, што не іх справа, як ён размяркоўвае жыллё.

Але пакінем пакуль што ўбаку справу Сазона і ягонае ў незаконным размеркаванні жылля. Вернемся да змагароў за справядлівасць — дэпутатаў. На апошняй сесіі, калі пракуратура прадставіла дакументы праверкі выканання жыллёвага заканадаўства Віцебскім гарвыканкамам пры размеркаванні жылля, аказалася: змагары за народ, незалежна ад палітычных, часам узаемавыключальных поглядаў, аказаліся ў адным спісе пільготнікаў. Там жа, дзе яе былі іх асабістых прозвішчаў, ішлі людзі ад іх партый і арганізацый, ці проста — прыяцелі.

Наўрад ці прыемна будзе тым, хто стаіць у чарзе 15 год, калі яны даведаюцца аб наступнай выпісцы з дакументаў пракуратуры, што былі разгледжаны на сесіі. "Неабгрунтавана рашэннем выканкама № 320 ад 15.07.93 г. было выдзелена пяць кватэр у дамах ЖСК абласному фонду сацыяльнай абароны ваеннаслужачых, які, парушаючы артыкулы 35 і 36 Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь, узяў на сябе функцыі вядзення ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. З гэтых кватэр трохпакаёвая была выдзелена Ю.В.Жураўлёву, які на ўліку для атрымання жылля стаіць з 8.06.92, трохпакаёвая — В.А.Бяляеву, які стаіць на ўліку з 26.01.91, С.В.Шпіту (на ўліку з 03.04.92), В.Г.Карпенку — на ўліку не стаяў".

Як бачыце, за "сваіх" вельмі добра папрацаваў дэпутат Вячаслаў Афанасьеў, які напачатку крытыкаваў Сазона за несправядлівасць у размеркаванні жылля. Цяпер яны прымірыліся.

На апошняй сесіі пракуратура вобласці парэкамендавала прызнаць выдадзеныя з парушэннямі ордэры несапраўднымі і выселіць грамадзян, што, насуперак закону, атрымалі кватэры. Але прапанова пракуратуры, да якой так дружна раней апелявалі дэпутаты пры змаганні за справядлівасць, на гэты раз так дружна адхілена. Высяляць нельга. Нягледзячы на тое, што кватэры раздаваліся направа і налева зусім не тым, хто мае ў іх патрэбу, бо сярод выселеных аказаліся б некаторыя з дэпутатаў.

Прызнаць сваю віну ў размеркаванні кватэр і яшчэ больш — пракартніцтва не хочацца ніводнаму з іх. Таму ўжо не сваіх выбаршчыкаў, а самі сябе абаранялі яны на апошняй сесіі.

Няма, смешная сесія. Вельмі смешная, бо прадстаўніку пракуратуры нічога не засталося, як заявіць, што цяпер іх ведамства зусім не будзе рэагаваць на сігналы дэпутатаў. Як кажуць, што ў дэпутатаў ёсць права, то няхай самі разбіраюцца.

Што ж датычыць гаспадарча-разліковага ўпраўлення, спецыяльнага ўпраўлення, спецыяльнага стала, напрыклад, што гэта "ўпраўленне" фактычна адміністравала больш як два гады, не маючы рэгістрацыйнага кода, зафіксаванага ў органах статыстыкі, і, не атрымаўшы згоды гарадскога Савета на змену характару ўзаемаадносін з выканкамам, прадпрыемствамі і арганізацыямі горада, прама парушала Закон аб мясцовым самакіраванні і мясцовай гаспадарцы ў Рэспубліцы Беларусь.

Вось так размяркоўвалі жыллё ў Віцебску. Цяпер жа зусім няма каму займацца гэтымі праблемамі. А тое, што былое гаспадарча-разліковае ўпраўленне абірала людзей, хутка забудзецца. Адна надзея, што пракуратура, калі і не будзе зважаць на будучыя сігналы будучых дэпутатаў, то, можа, усё ж разбярэцца са старымі. Трэба ж высвятліць, як і кім было дадзена права для былога гаспадарчага ўпраўлення фарміраваць свабодныя дагаворныя цэны на ўсе віды паслуг, у тым ліку прыватызацыю жылля, на выдачу ордэраў, на пастаноўку на ўлік і на пераафармленне асабовых рахункаў.

Яўгенія ВІЦЬБА.

ПРАШУ СЛОВА!

БАІ НЕНАВУКОВАГА ЗНАЧЭННЯ

У свой час умелі беражліва лічыць і траціць грошы. Іх хапала на ўсё. У тым ліку выдзялялася нямала сродкаў на навуку, на ўтрыманне НДІ, якія ўяўлялі архітэктурныя палацы з каланамі, галерэямі, холамі, бытавымі памяшканнямі з размешчанымі ў іх сталовымі, актавымі і банкетнымі заламі, більярднымі і г.д.

Што гаварыць, марнатраўна жылі, транжырылі народныя сродкі. Але як гэта спатрэбілася цяпер, калі навучыліся лічыць грошы, да мізэру скараціліся інвестыцыі ў навуку, а калі і выдзяляюцца, то на важныя справы.

Вось і спатрэбіліся тыя палацы і прыбудовы. Спачатку пачалі засяляць іх лішкі камерцыйнымі структурамі. А на выручаныя грошы ўтрымліваць тых, хто каля навукі.

Да прыкладу, Інстытут фізіка-арганічнай хіміі. Размешчаны ў прыгожым месцы, побач з Акадэміяй навук. Спачатку для дзелавых людзей тут прадаставілі некалькі пакояў на чацвёртым паверсе, затым — на трэцім. Потым з-за новых грашовых цяжкасцей аддалі палову першага.

Тут і праявілі сябе намеснік па агульных пытаннях Кузняцоў і інжынер-энергетык Бурэйка. Гэтыя людзі адразу сталі паважанымі. Бо гэта табе не навуку рухаць з рознымі там хімічнымі рэакцыямі і формуламі, з людзьмі трэба мець справу.

Але жыццё ідзе. Туліцца ўжо няма куды. А грошай усё роўна не хапае, патрэбнасці растуць. Аднак, вынаходлівасць кузняцовых і бурэйкаў не скончылася.

Хоць і на значнай адлегласці, практычна на другім канцы горада, знойдзены аб'ект, які нейкім чынам адносіцца да Акадэміі навук. Гадоў 10 таму пры будаўніцтве акадэмгарадка БУ-222 узяло часовае збудаванне. Як належыць, затраты на будаўніцтва спісваліся па працэнтоўках. Пад часовае збудаванне зямля не адводзілася. Па закону такое збудаванне павінна быць знесена. Але...

У гэты час акадэмрэмбуд стварыў малое прадпрыемства "Аграбудсервіс". Кіраўнікі Акадэміі навук і будаўнічага трэста № 7 палюбоўна дамовіліся размясціць у палавіне гэтага памяшкання ўчастак механізацыі будаўнікоў, а ў другой — вытворчую базу нованароджанага прадпрыемства. Адбылося гэта ў лістападзе 1991 года. Ішоў час. "Аграбудсервіс" капітальна адрамантаваў памяшканне, правёў каналізацыю, ваду, абгарадзіў тэрыторыю, пабудаваў навесы і г.д. На сённяшні дзень аб'ём выкананых работ ацэньваецца амаль у 1,5 мільярда рублёў. Навукова-вытворчы цэнтр мае тут цэх зварачных канструкцый, які аператыўна выконвае заказы, у першую чаргу для ўстаноў Акадэміі, а для супрацоўнікаў — на металічныя гаражы, вароты, агароджы. Танна, хутка, якасна. Усе задаволены.

Рамонтна-будаўнічы ўчастак добраўпарадкаваў, у прыватнасці, піянерскі лагер "Фатон", прафілакторый "Іслач", вёў работы ў большасці НДІ. Тут жа выраблялі і рамантавалі мэблю. Але асноўны накірунак, вядома ж, — укараненне прагрэсіўных тэхналогій, метадаў і прыбораў у сельскай гаспадарцы. Тым больш, што сілы для гэтага ёсць.

Было зроблена некалькі тысяч кантэйнераў для захавання насеннай бульбы. Чарга на іх была. Да гэтага часу прыходзяць удзячныя пісьмы, напрыклад, з калгаса імя Леніна Іўеўскага раёна Гродзенскай, калгаса імя Дзяржынскага Рэчыцкага раёна Гомельскай абласцей і г.д.

Акрамя таго, падрыхтаваны машыны для выдзялення цысты нематоды, прыборы для экспрэс-вызначэння тлустасці малака. Словам, справы ідуць. Ведаюць НВЦ у рэспубліцы. Асабліва частымі гасцямі сталі кіраўнікі калгасаў, саўгасаў, фермеры, прадпрымальнікі, калі аднача́сова з забеспячэннем гаспадарак прыборамі (а працуюць яны больш чым на 2 тысячах фермаў), пачалі займацца абсталяваннем цэхаў для перапрацоўкі прадуктаў сельскай гаспадаркі — малака, мяса, садавіны, агародніны, бульбы. Вывучылі попыт і прапануюць цэхі вытворчасці краін СНД, Чэхіі, Францыі, ЗША і іншых дзяржаў.

Вырашана самае хвалюючае пытанне для сельскай гаспадаркі на дадзеным этапе — фінансаванне такіх будоўляў. Маюцца і факты. Калгас імя Фрунзе Кастрычніцкага раёна Гомельскай вобласці будуе і абсталёўвае цэх для перапрацоўкі малака ў цвёрдыя сыры. Калгас імя Свярдлова Пінскага раёна будзе атрымліваць вяршкі, смятану, масла, ёгурт. Перапрацоўкай бульбы будуць займацца ў калгасе "Чырвоны партызан" Добрушскага раёна, а мяккія і цвёрдыя сыры пачнуць вырабляць у калгасе "Перамога" Чаўскага раёна Магілёўскай вобласці.

Словам, інтэнсіўна працуе невялікі калектыў. Робіцца вялікая і важная справа. Зарплата невялікая, але працай людзі задаволены. Але вось захацелася камусьці ўставіць палкі ў колы. На жаль, падтрымку ў гэтым адшукалі ў памочніка прэзідэнта акадэміі Максіменкі. Хоць памочнік і ведае, што ён і акадэмія не маюць ніякага права на зямлю і пабудову, але, тым не менш, распараджэннем кіравання справамі акадэміі перадае пабудову і зямлю Інстытуту фізіка-арганічнай хіміі.

Чаму Кузняцова так зацікавіў гэты аб'ект? На адлегласці 30 метраў ад апісанай базы пустуе двухпавярховы палац, злучаны шклянымі пераходамі з Інстытутам геалагічных навук і неарганічнай хіміі. Тут у свой час была вялікая сталовая, актавая зала, більярдная, засталася толькі бібліятэка, а ў некалькіх пакоях размясціліся камерцыйныя структуры. Пустуюць сталовыя, залы, кабінеты ў шэрагу НДІ ў акадэмгарадку і іншых частках горада. Але вайна чамусьці ідзе менавіта за гэта часовае збудаванне. І не тады, калі яно было безгаспадарным, да рамонту і ўкладанняў, а цяпер.

Кіраванне справамі нават абмен пачало. Не маючы права на зямлю, яно абяцае аддаць пабудову БУ-222 узамен на памяшканне, на якое тыя таксама не маюць права. На адлегласці двухсот метраў будаўнічае ўпраўленне пабудавала, а акадэмія аддала фірме "Ліксайдэн" двухпавярховы будынак. А цяпер кажуць, што ім самім пакоі неабходны.

Напэўна, можна было б яшчэ "выграбаць бялізну" з нашага навуковага асяроддзя. Справа не ў гэтым. Ніхто гэтага нават і не спрабаваў рабіць. Проста сёння іншы час, іншая "пагода", і патрэбна таму-сяму рабіць папраўку на вецер. Не хацелася б, каб тое добрае, зробленае намі, не было пушчана пад адхон з-за нечых меркантыльных інтарэсаў.

Аляксандр КОЛІН,
кандыдат сельскагаспадарчых навук,
дырэктар НВЦ "Аграбудсервіс".

Працягваючы традыцыі апошніх дзесяцігоддзяў, Чырвоны касцёл і пасля перадачы яго вернікам застаецца культурным цэнтрам Мінска. Днямі тут адбыўся дабрачынны канцэрт хору "Менка". Створаны калектыў пры Дзяржаўным музеі народнай архітэктуры і побыту. Пад скляпеннямі касцёла гучалі духоўная музыка і песнапенні. У хоры — выпускнікі і навучэнцы Мінскага вучылішча мастацтваў.

Фота Уладзіміра ВІТЧАНКІ,
БЕЛІНФАРМ.

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

З ГЛЫБІНІ ПАМЯЦІ

У нашай сярэдняй школе № 104 працуе музей баявой славы. У ім знаходзіцца 1200 экспанатаў, 900 з якіх — сапраўдныя. Гэта асабістыя рэчы салдат і камандзіраў, партызан, розныя дэталі, часткі вайсковай амуніцыі, дакументы, фотаздымкі, кнігі і г.д.

Атрад "Пошук", які займаецца зборам экспанатаў для музея, вядзе перапіску з архівамі і сваякамі салдат і камандзіраў, загінуўшых у час вайны.

Асноўнай крыніцай папаўнення фондаў музея з'явіліся пошукі на месцах былых баёў 100, 161, 64, 108 стралковых дывізій вакол г.Мінска, ля Астрашыцкага Гарадка, Сёмкава, Дзяржынска, Лагойска. Знойдзены розныя віды зброі, яе часткі, салдацкі рыштунак, асабістыя рэчы байцоў.

Да таго ж, вучні прымалі ўдзел у пошуку загінуўшых каля Бараўлян, Раўбіч, Астрашыцкага Гарадка. Дзякуючы дзейнасці атрада былі адноўлены 44 імені салдат і камандзіраў Чырвонай Арміі, загінуўшых у чэрвені 1941 года. Яны захаваны ў брацкай магіле на скрыжаванні дарог ля Астрашыцкага Гарадка.

Матэрыялы аб 207-м і 96-м авіяпалках і 42-й авіядывізіі атрад "Пошук" пачаў збіраць ужо ў 1966 годзе.

Пад Бараўлянамі было знойдзена месца пахавання двух лётчыкаў, якія загінулі 25 чэрвеня 1941 года ў паветраным баі. Пры дапамозе мясцовых жыхароў атрад даведаўся, што гэта былі старшы лейтэнант К.І.Кашалькоў і стралок-радыст П.У.Макееў. Яны пахаваны ў брацкай магіле ў Бараўлянах. Цяпер музей мае дакументы па гэтых двух авіяпалках і ведае ўсе прозвішчы лётчыкаў, 20 з якіх загінулі.

Для нашага музея перадаў свае ўспаміны былы тэхнік самалёта М.Ф.Гастэлы Макараў В.І. Гэта рукапіс кнігі "207 авіяцыйны полк".

Ёсць у музеі падрабязныя звесткі аб дзеяннях авіяцыйнага палка "Нармандыя—Нёман", іх перадаў школьнаму музею былы лётчык 18-га авіяпалка.

Гэта толькі невялічкі экскурс па школьнаму музею, які вядзе такую велізарную і карысную дзейнасць.

Але, як гаворыцца, лепш адзін раз убачыць, чым сто разоў пачуць. Так што — прыходзьце і глядзіце!

Юлія БЯРНОЎСКАЯ,
вучаніца СШ 104
г.Мінска.

ЧАЛАВЕК, ЯКІ ЗАЎСЁДЫ ПОБАЧ

Чалавек, пра якога я хачу перш за ўсё расказаць, сапраўды побач са мною. Са мною і з іншымі жыхарамі Дома ветэранаў № 1, куды я нядаўна пераехала. Гэты чалавек працуе слесарам. Калі не забываць, што ў гэтым доме жывуць у большасці сваёй людзі нямоглыя, праца слесара — вельмі неабходная. Нешта зломіцца, сапсуецца ў гаспадарцы — ідуць да яго. Асабліва тады, калі чалавек толькі што пераехаў. У маёй кватэры, у гэтым доме кожны цвік забіты Паўлам Паўлавічам. Ён усё можа, нават інвалідную каляску адрамантаваць, не гаворачы ўжо пра ўсялякія прыстасаванні. І робіць сваю справу добра, спрытна.

Але галоўнае нават не ў гэтым. Павел Паўлавіч Бараноўскі — чалавек па-сапраўднаму чулы, добрасумленны. Гэта асабліва важна, калі працуеш з нямоглымі, бо ім патрэбна асаблівая ўвага.

Але гэткіх людзей, як ён, тут даволі багата. Перш за ўсё гэта работнікі сацыяльнай сферы. Яны дапамагаюць хворым і слабым па гаспадарцы: ходзяць у краму, прыбіраюць, мыюць. На жаль, многія ўспрымаюць штодзённы клопат гэтых жанчын, у якіх таксама ёсць дзеці, бацькі, сем'і, як службовы абавязак, які не патрабуе асобай падзякі. Вядома, яны атрымліваюць за гэта хай невялікія, але грошы. Аднак ніхто не ведае, як бывае цяжка дагадзіць старому альбо хвораму.

І кантынгент у Доме ветэранаў самы разнастайны. Жывуць тут інваліды першай групы, людзі з нязначнымі фізічнымі недахопамі, састарэлыя. Тыя, у каго ёсць сям'я, сваякі, і зусім адзінокія. У кожнага — сваё жыццё, няма аднолькавых лёсаў. Ірына з дваццаць шостай кватэры не мае абедзвюх рук і абедзвюх ног. Але яна робіць усё тое, чаго некаторыя і з рукамі не зробяць. Каця з дваццатай увогуле не ўяўляе сабе, як можна жыць у яе становішчы без бацькоў. Люба з пяцідзесятай не разумее, як чалавек у калясцы можа абыходзіцца без штодзённага догляду. А Слава з шаснаццатай адчыняе замкнёныя на верхні шпінгалет дзверы ў калідоры, спрытна забраўшыся на парэнчу каляскі.

Ніхто не ведае магчымасцей інваліда, акрамя яго самога. Адны пазбаўляюць сябе ўсялякіх клопатаў, перакладваючы ўсё на плечы сацпрацаўнікоў. Другія, як Ірына, робяць немагчымае. Адным пераезд у Дом ветэранаў, дзе ёсць усе ўмовы для самасцвярджэння, адкрыў акенца ў свет, другім не прынёс аніякіх змен.

Інваліды з нецярплівасцю чакалі стварэння гэтага адзінага ў рэспубліцы дома. Гаворкі пра тое, якім ён будзе, хто ў ім будзе жыць, засталіся ззаду. Што далей? Далей — жыццё. Звычайнае жыццё, у якім усялякае здараецца. У гэтым доме суседнічаюць распуста і гераізм, міласэрнасць і раўнадушша, дабрыня і зло. І, як заўсёды, добра, калі ў цябе ёсць надзейныя сябры ці сваякі, якія не кінуць. Бо нават тут існуе спрадвечны спадарожнік многіх інвалідаў і састарэлых — адзінота, ратаванне ад якой не ўсе шукаюць правільна.

Дай, Божа, каб Дом ветэранаў зрабіўся сапраўдным першым (ды не адзіным!) домам, дзе ўся ўвага і клопат — нямогламу, і каб яны цанілі гэты клопат.

Ларыса ШУГАЕВА.

РЭПЛІКА

ЦІ ПАТРЭБНЫ ЗАЙЦУ СТОП-СІГНАЛ?

Дзесятага лістапада, калі ў Расеі святкавалі Дзень міліцыі, "Астанкіна" канцэрт трансліравала. Цяпер такіх канцэртаў днём з агнём не знойдзеш — ці то голыя на экране вычвараюцца, ці то баевікі круцяць, адным словам, няма за што воку зачапіцца. Дык вось, добры ішоў канцэрт, усе эстрадныя славутасці пазбіраліся. Ды раптам у самым разгары, калі гадзіннік прабіў поўнач, трансляцыя на Беларусь раптам спынілася. Як у той казцы пра Папялушку, замест залатой карэты паказала нам Расія... гарбуз. А што ж, няўежна, дык улежна. Будзем па начах "Астанкіна" глядзець, а дзяцей нам хіба бусел у дзюбе прынясе?

І зноў скажуць, запазычыла ў нас "Астанкіна" грошы вялікія. А мы цяпер незалежныя пасталі, "вавёрку" берагчы навучыліся, вось і перакрываем пацiху расейцам кісларод, прабачце, эфір. Зусім вунь збіраемся другі свой нацыянальны канал рабіць на месцы аднаго з расейскіх. Чакайце, а што, хіба за тое, што сусед нам кожны вечар памерці ад суму не дае, ён яшчэ і плаціць нам павінен? Нешта я, далібог, не разумею. Альбо мы свой родны беларускі канал узнялі на такую вышыню, што ён дае фору "Астанкіна" і, значыцца, ніякая нам Расея болей не патрэбна? То, можа, чымся людзей смяшыць другім нацыянальным каналам, як след падымем аўтарытэт першага? Можа, чымся ваяваць з расейцамі, лепей павучымся ў іх прафесіяналізму?

Вось ніколі б не падумаў, што я, аказваецца, супраць незалежнасці. Ды толькі, відаць, незалежнасць розная бывае. Такая "незалежнасць", якая ўздымае па начах што заўгодна, толькі не інтэлектуальны ўзровень, беларусу, асабліва свядомаму, прабачце, як таму зайцу стоп-сігнал...

Уладзімір МІХНО,
Лепельскі раён.

Нялёгка зараз быць здаровым. А такі добры сродак, як спорт, многім цяпер проста не па кішэні. Прыкметна знізіўся людскі паток і ў Брэсцкім фізкультурна-аздараўляльным комплексе: трэба плаціць і шмат.

Добра, што пакуль яшчэ дзякуючы спонсарам і гарана не забываюць пра дзяцей. Грамадства павінна быць зацікаўлена ў здаровых нашчадках.

Тэкст і фота Рамана КАБЯКА,
БЕЛІНФАРМ.

Кур'ер "ЧЗ"

ПА МОВУ – У ПІКЕТ

7 снежня ля будынка Мінгарвыканкама праходзіла чарговая санкцыянiраваная акцыя пікетавання.

На гэты раз на самае прыметнае ў горадзе месца выйшлі бацькі вучняў шэрагу мінскіх школ, ліцэяў, якія выступалі толькі за беларускамоўную форму навучання сваіх дзяцей. Прысутныя не ўтойвалі заклапочанасці наконт пікетавання, што праводзілася тут жа 29 лістапада, асноўным сэнсам якога былі патрабаванні не пазбаўляць дзяцей магчымасці свабоднага выбару мовы навучання, прадастаўлення поўнага права вывучэння як роўных беларускай і рускай моў.

БЕЛІНФАРМ.

МАФІЯ ПУСКАЕ КРОЎ

Пры мафіёзнай разборцы прагучала аўтаматная чарга на вуліцы Ф.Скарыны ў Маладзечна.

Каля пад'езда свайго дома быў забіты бізнесмен П. Вядзецца следства.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

АДНАДУМЦЫ З БЕЛАРУСІ І ГЕРМАНІІ

Свабодная дэмакратычная партыя Германіі знайшла сваіх аднадумцаў у Беларусі. Упершыню з краін СНД у з'ездзе дэмакратаў зямлі Гесен прыняў удзел старшыня Партыі падтрымкі СНД Сяргей Шылаў.

Пад час работы з'езда Сяргей Шылаў сустрэўся з кіраўнікамі фондаў і лідэрамі свабодных дэмакратаў зямлі Гесен. У германскай і беларускай партый, якія ў сваёй дзейнасці аддаюць перавагу ажыццяўленню канкрэтных грамадскіх праектаў у культуры, экалогіі, адукацыі і іншых сферах, аказаліся блізкімі не толькі задачы, але і падыходы да іх вырашэння. Беларускі госць і яго германскія калегі дамовіліся наладжваць абмены палітыкамі, семінары.

Наталля ВАЛАКІДА.

УСПОМНІЦЬ УСІХ ПАЙМЕННА

Цяжкую, але высакародную задачу паставіла перад сабою Талачынская раённая рада БНФ, якую ўзначальвае былы палітычны вязень, зараз пенсіянер А.Л.Рылько. Члены аб'яднання адшукаюць усе імёны ахвяраў сталінскіх рэпрэсій, ураджэнцаў Талачыншчыны, аддадуць ім даніну памяці.

Зараз спадар Рылько звярнуўся праз мясцовы друк да насельніцтва і працоўных калектываў раёна з заклікам сабраць сродкі на будаўніцтва ў Талачыне помніка ахвярам сталінізму.

СВІННІ ЗАКОН НЕ ПІСАН

У горадзе Глыбокае на спартыўных пляцоўках, дзе некалі гулялі дзеці, зараз пабудаваны гаражы для аўтамашын і хлявы для свіней.

Нядаўна гарвыканкам аспрэчыў законнасць самавольных збудаванняў і сваім рашэннем прапанаваў свінням да першага красавіка 1995 года пакінуць тэрыторыю пляцовак. А чыя возьме — пакажа час, калі толькі нахабных свіней пад каляды не заколюць.

Уладзімір МІХНО.

ДОБРЫ ДАДАТАК ДА СТЫПЕНДЫІ!

Вечарына, прысвечаная ўшанаванню навучэнцаў, якія ўдзельнічалі ў сельгасработах, прайшла ў Гродзенскім ПТВ-74.

Навучэнцы ў гэтую восень працавалі на палетках Гродзенскага, Ваўкавыскага і Дзятлаўскага раёнаў. Сярэдні іх заробак за месяц склаў 70 тысяч рублёў — істотны дадатак да сімвалічнай стыпендыі. Пад час вечарыны лепшым былі ўручаны яшчэ і каштоўныя падарункі.

Юрый АЛЯКСЕЕЎ.

ЗДАРЭННІ І КУР'ЁЗЫ

Небяспечна глядзець у вокны...

Выбух, які прагучаў у брэсцкай кватэры, страсянуў не толькі шматпавярховы дом, але і ўвесь горад.

Тэрарыстычны акт учынены па трагічнай іроніі на вуліцы Інтэрнацыянальнай і, што цікава, напрамую звязаны з нацыянальнай рысай жыхароў прыгранічча. Дала прытулак, аказваецца, спагадлівая жанчына чатыром жыхарам Чачні. Жылі яны без прапіскі. Чым займаліся — цяпер высвятляюць кампетэнтныя органы. Пакуль жа зусім відавочна, што кінутыя ў акно кватэры, размешчанай на другім паверсе, дзве гранаты прызначаліся менавіта паўднёвым гасцям. Ахвяр і пацярпеўшых, на шчасце, няма.

...І хадзіць у садок

У Барысаўскую гарадскую бальніцу валам паваліла дзятва з сада–ясляў № 45 з аднолькавым дыягназам — высокая тэмпература, галаўны боль, млоснасць.

Пацярпелі малышы ад двух да сямі гадоў і адна выхавальніца. А прычынай усяму, як мяркуюць работнікі санітарна-эпідэміялагічнай службы, — дрэннае прыбіранне памяшканняў і парушэнне захоўвання прадуктаў.

БЕЛІНФАРМ.

Чакаў маці...

Калі супрацоўнікі Лепельскага райаддзела міліцыі адкрылі дзверы дома, што знаходзіцца па вуліцы 2–я Заводская, то ўбачылі чатырох–гадовае дзіця. Хлопчык чатыры дні жыў у халодным і цёмным памяшканні, еў чэрствую буханку хлеба і чакаў маці, якая, паводле яго слоў, узяла магнітафон і паехала некуды з незнаёмым дзядзькам.

Хлопчык спакойна папрасіў міліцыянераў укруціць пробкі і запаліць святло. Затым яго адвезлі ў бальніцу, дзе накармілі і абагрэлі...

Сучаснае паганства

Незвычайная хворая паступіла ў Віцебскую гарадскую бальніцу — жанчына з апёкамі цяжкай ступені.

Як высветлілася, яна расклала вогнішча ў яры, ля вёскі Тулава, і рабіла абрадавае ачышчэнне, пераступаючы праз агонь. Тым часам загарэлася вопратка, і жанчына ледзьве не "ачысцілася" поўнасцю. Такім чынам, з паганствам трэба таксама быць асцярожным.

Уладзімір МІХНО.

Сцеражыцеся верталётаў!

Над вёскай Каменны Лог Ашмянскага раёна нізка над зямлёю праляцеў верталёт пагранічнікаў.

У гэты час у двары селяніна конь еў сена. Ад грукату верталёта конь стаў на дыбкі і паваліўся замертва на зямлю — у жывёліны разарвалася сэрца.

"Тапіля старая стаяла..."

Сярод белага дня па вуліцы Віленскай у Маладзечна ехаў "КамАЗ".

І трэба ж было такому здарыцца: як толькі грузавік параўняўся з адной старой таполяю, тая звалілася на кабіну. Вадзіцель не пацярпеў.

Замуравалі бізнесмена

Відаць, вельмі ж нечым правінаваціўся перад сваімі калегамі маладзечанскі бізнесмен Н. Калі раніцай ён хацеў адчыніць дзверы сваёй кватэры, акаваныя жалезам, тыя не паддаліся.

За ноч нехта паспеў звонку заварыць іх аўтагенам. Вызвалілі бізнесмена з дамашняга палону асабісты шафёр.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

ТЫДЗЕНЬ ПА ГАРАСКОПУ

12—18 снежня

СТРАЛЕЦ

Займіцеся творчай дзейнасцю на гэтым тыдні.

Магчымы поспех у бізнесе і ў камерцыйных паездках.

Устрымайцеся ад паспешлівых рашэнняў 13-га і 14-га.

КАЗЯРОГ

Верагодныя перамены на працы ў лепшы бок. У падарожжы на гэтым тыдні вам лепш не выпраўляцца, каб пазбегнуць непаразуменняў.Да канца тыдня магчымы добрыя змены ў асабістым жыцці.

Захоўвайце асцярожнасць у справах 13-га і 14-га.

ВАДАЛЕЙ

У першыя дні тыдня займіцеся набыццём нерухомасці і гандлем. Наведайце сваіх даўніх знаёмых.

13-га і 14-га звярніце ўвагу на вашу сям'ю: магчымы сур'ёзныя захворванні.

У выхадныя дні больш часу праводзіце на свежым паветры. Прытрымлівайцеся дыеты.

РЫБЫ

Магчымы перамены ў прафесійнай кар'еры. Узрасце ваш аўтарытэт.

Звярніце ўвагу на матэрыяльнае становішча вашых блізкіх. Пастарайцеся не сварыцца з каханым. Верагодны поспех у бізнесе. Рызыкуйце.

АВЕН

У панядзелак займіцеся высвятленнем важных спраў.

Будзьце асцярожнымі ва ўсім. Сур'ёзна абдумвайце кожны свой крок.

У выхадныя дні займіцеся падвядзеннем вынікаў адыходзячага года.

ЦЯЛЕЦ

Правядзіце прафілактыку прастудных захворванняў.

Будзьце беражлівымі з грашыма ў першай палове тыдня. Устрымайцеся ад камерцыйных паездак. Лепш не рызыкуйце ў бізнесе.

У выхадныя магчымы добрыя навіны, якія ўзнімуць вам настрой.

БЛІЗНЯТЫ

На гэтым тыдні больш увагі ўдзяліце вашай сям'і.

Займіцеся высвятленнем юрыдычных спраў.

Зоркі раяць вам устрымацца ў гэты час ад актыўных дзеянняў у бізнесе.

Захоўвайце асцярожнасць 13-га і 14-га.

РАК

Асцерагайцеся непрыемных выпадковасцей 13-га і 14-га. Не слухайце ніякіх плётак.

Пастарайцеся закончыць усе раней запланаваныя справы. Звярніце ўвагу на ваша здароўе.

Стрымлівайце свае эмоцыі 14-га і 16-га.

ЛЕЎ

Верагодны матэрыяльны прыбытак. Пастарайцеся не сварыцца з роднымі і з каханым.Да канца тыдня пазбягайце вырашэння важных спраў у фінансавай сферы.

Будзьце асцярожнымі 15-га.

ДЗЕВА

У першыя дні тыдня магчыма ўдачная паездка. Не палохайцеся новых знаёмстваў. Верагодны добрыя перамены. Але пастарайцеся эканоміць грошы.

Спрыяльны час для ўсіх вашых пачынанняў 18-га.

ШАЛІ

З панядзелка пачнуцца перамены ў сям'і ў лепшы бок. Уважліва пастаўцеся да ўсялякай атрыманай інфармацыі.

Будзьце настойлівымі ва ўсім, каб у далейшым не шкадаваць.

СКАРПІЁН

Да 15-га высветліце ўсе непаразуменні на працы. Магчымы поспех у бізнесе. Рызыкуйце!

Пастарайцеся дамагчыся жаданага. Будзьце ўпэўненымі ў сабе.

САЛОН ПРЫГАЖОСЦІ

З ПОДЫУМА — НА ВУЛІЦУ...

Гэта — не проста словы. Гэта — дэвіз. Дэвіз маладога беларускага мадэльера-дызайнера Таццяны Собаль. Сваю калекцыю адзення на наступны год пад назвай "І зноў класіка", яна прадставіла днямі ў сталічным Доме мод па вуліцы Мельнікайтэ.

— Мне хочацца, каб тыя мадэлі, якія мы бачым на подыуме, змаглі ўбачыць на нашых жанчынах усюды, — гаворыць Таццяна Собаль.— Безумоўна, высокая мода фарміруе густ, стыль, накірунак, але для большасці людзей яна недасягальная. Мне хацелася ў сваёй калекцыі максімальна наблізіцца да нашай звычайнай жанчыны, якая хоча модна і прыгожа апранацца.

Амаль уся калекцыя Таццяны выканана з традыцыйна беларускага матэрыялу — ільну. Касцюмы, спадніцы, блузкі, нават паліто — такое "выкарыстанне" папулярнага і моднага сёння льну прыдумала Т. Собаль. Дарэчы, менавіта мадэлі адзення з ільну на нядаўнім кірмашы моды ў Польшчы выклікалі асаблівую зацікаўленасць замежных "моднікаў".

Аднак... Каб "подыумныя" мадэлі ўбачыць на вуліцы, трэба мець магчымасць іх набыць. Створаная пры непасрэдным удзеле Т. Собаль фірма "Эксклюзіў" пачала ўжо невялікімі партыямі пастаўляць адзенне ў беларускія магазіны. А паколькі кожная мадэль будзе "растыражавана" не больш чым у дваццаці экземплярах, ёсць надзея, што кожны з пакупнікоў стане непаўторным.

Майя ШЭНДРЫК.

Фота Віктара СТРАЛКОЎСКАГА.

ХАЛАЙ І СОЛЬ, ВАМ

Узняўшыся на трэці паверх, я расчыніла дзверы і... ледзь не спатыкнулася аб падлеткаў, якія на кукішках сядзелі пасярод школьнага калідора. "Бамжуе народ", — весела зазначыла настаўніца, што праходзіла міма. У адказ на мой здзіўлены позірк "народ" дзелавіта пацікавіўся: "У мафію гуляеце?"

Даведаўшыся, што сутыкацца з "мафіяй" даводзілася, у гуртку пацясніліся, вызваляючы для мяне месца.

Год таму ў Мінску з'явіўся першы, у пэўным сэнсе, эксперыментальны яўрэйскі ліцэй. Установа абсалютна свецкая, у адрозненне ад сваіх папярэднікаў узору пачатку стагоддзя. Але з захаваннем усіх традыцыйных свят і звычаяў.

Сямейная атмасфера ўзнікла ў ліцэі з першых дзён яго існавання. Інакш і быць не магло: 220 цяперашніх вучняў для школы гэтак жа мала, як і 125 ранейшых. Затое для сям'і — у самы раз. Вось толькі "дамок" у іх малаваты — прыбудова да 132-й школы, дзе з самага нараджэння размясціўся ліцэй, ніяк не меркавалася пад самастойную навучальную ўстанову. Але прыйшлося мірыцца і чакаць светлых дзён. Жадаючых вучыцца ў ліцэі больш чым дастаткова (ды менавіта "жыллёвыя ўмовы" не даюць прыняць усіх), прычым гэта зусім неабавязкова яўрэйская моладзь школьнага ўзросту. Юныя беларусы гэтак жа вывучаюць тут гісторыю і традыцыі яўрэйскага народа, геаграфію Ізраіля і іўрыт, як і іхнія равеснікі-яўрэі. Гэтак жа атрымліваюць свае законныя "двойкі" і "пяцёркі", скачуць, спяваюць і весяляцца...

Ірына ЗАВАДСКАЯ.

МОВА ЗЯМЛІ

ДОКШЫЦЫ

Як адзначана ў кнізе "Россия. Полное географическое описание нашего Отечества. Т.IX. Верхнее Поднепровье и Белоруссия" (С.-Пцб., 1905. С.408), Докшыцы ніколі не займалі прыкметнага месца ў гісторыі, а таму і звесткі пра іх скупыя. Польскія крыніцы, у прыватнасці, "Геаграфічны слоўнік Польскага каралеўства і іншых славянскіх краін" (Т.ІІ. Варшава, 1881. Стар.93; на польскай мове), таксама сцвярджаюць, што аб заснаванні Докшыц няма дакладных звестак. Вядома толькі, што ў XV стагоддзі Докшыцы ўжо лічыліся мястэчкам у Віленскім ваяводстве Вялікага княства Літоўскага.

Назву Докшыцы можна адносіць да тыпу так званых патранімічных абазначэнняў, г.зн. такіх, якія ўтварыліся на аснове пэўных асабовых імёнаў і ўказваюць на патомкаў нейкага чалавека. Падобныя назвы пачалі ўзнікаць у глыбокай старажытнасці, з ІІ—IV стагоддзяў новай эры (іх ніжняя часавая граніца), а верхняя граніца прадуктыўнасці патранімічных найменняў дасягае позняга сярэдневякоўя.

Самая вялікая колькасць назваў на -іцы, -ічы (а ўсе гэтыя назвы — славянскія па паходжанню), як вызначылі даследчыкі, утварылася ў перыяд з X па XVI стагоддзі. У гэты час суфіксы -іцы, -ічы, акрамя патранімічнага, набылі і шэраг іншых значэнняў. Адпаведныя назвы (параўн.: Докшыцы, Хільчыцы, Капаткевічы, Баранавічы, Савічы, Юхновічы, Лельчыцы і інш.) утвараліся ад абазначэнняў калектываў, аб'яднаных не толькі кроўнай (роднаснай, сваяцкай) сувяззю, але і месцам пражывання (напрыклад, Астроўчыцы — астроўчыцы — "тыя, хто жыве на востраве, г.зн. у ляску сярод поля і г.д. і "месца пражывання такіх людзей"), характарам заняткаў (напрыклад, Ловічы — ловічы — "людзі, якія займаюцца ловам, паляваннем" і "месца жыхарства такіх людзей"), прыналежнасцю каму-небудзь (князю, біскупу, пану, які насіў тое ці іншае імя; напр., Княжычы, Біскупічы, Грыневічы — "людзі памешчыка Грыня — Рыгора, "Григория" і "месца пражывання такіх людзей — княжычаў, біскупічаў, грыневічаў"; Лельчыцы — лельчыцы — "людзі Лелькі, Алелькі" і "месца пражывання такіх людзей"; заўважым, яшчэ раз, што на месца пражывання ўказваюць геаграфічныя назвы, а на людзей — калектыўныя мянушкі, па структуры аналагічныя геаграфічным імёнам).

Адрозніць патранімічныя і прыналежныя геаграфічныя назвы на -ічы, іцы вельмі няпроста, паколькі для гэтага адной лінгвістычнай інфармацыі недастаткова; патрэбны яшчэ і экстралінгвістычныя, уласна гістарычныя факты, якіх у многіх выпадках, як і ў выпадку з Докшыцамі, проста не хапае (цікавым прыкладам удалага спалучэння лінгвістычных і гістарычных фактаў пры высвятленні абставін утварэння імя з'яўляецца геаграфічная назва Лельчыцы, гл. аб ёй у нашай кніжцы "Сцежкі ў даўніну: Ґеаграфічныя назвы Беларускага Палесся". Мн.: Полымя, 1992).

Як вынікае з папярэдніх разважанняў, назва Докшыцы — адна з найбольш старадаўніх на тэрыторыі Беларусі, і яе ўзнікненне, бясспрэчна, адбылося ў старажытнаўсходнеславянскі перыяд. Дарэчы, чаму менавіта Докшыцы, а не Докшычы? Справа ў тым, што суфікс -ічы замяняўся на -іцы ў тых выпадках, калі перад ім меліся зычныя гукі Ч, Ж, Ш: Докша — Докшыцы. Як бачым, у аснове назвы ляжыць мянушка Докша. А докшычамі, докшыцамі (калектыўная мянушка) называлі людзей, якія былі звязаны з Докшам пэўнымі адносінамі — альбо лічыліся яго патомкамі, альбо з'яўляліся ягонымі падданымі. А што ж гэта за імя — Докша?

Ад яго ўтварыліся некаторыя прозвішчы, якія сустракаюцца на тэрыторыі Беларусі, — Докша, Докіш, Докаш, Дакашэнка, Даўкша... Прозвішчы тыпу Даўкша і Даўгша распаўсюджаны і ў Літве. Польскі даследчык Я.Атрэмбскі, аўтар кнігі "Граматыка літоўскай мовы" (Т. ІІ. Варшава, 1965. стар. 24; на польскай мове), лічыць, што Даўкша, Даўгша — гэта скарочаная, усечаная форма двухасноўнага балцкага (літоўскага) асабовага імені Даўгвыдас, Даўгвілас.

Такім чынам, у выпадку з Докшыцамі мы маем славянскую па структуры і значэнню геаграфічную назву, у аснове якой ляжыць балцкае асабовае імя. Гэта азначае, што найменне Докшыцы ўзнікла ў перыяд асваення славянамі зямель, занятых да гэтага балтамі. Сама назва адлюстроўвае факт мірнага суседства, суіснавання (сімбіёзу) на працягу даволі доўгага часу славянскага і балцкага насельніцтва ў наваколлях сучасных Докшыц. Паколькі Докшыцы размешчаны на этнічных крывіцкіх землях, у межах Полацкага княства, то вельмі верагодна, што часам "нараджэння" назвы гэтага райцэнтра Беларусі трэба лічыць "крывіцкі перыяд" гісторыі Віцебшчыны.

Першыя славянскія пасяленні ў беларускім Прыдзвінні з'яўляюцца ў канцы V — пачатку VI стагоддзяў новай эры, а першая значная "хваля" славянскай каланізацыі датуецца VIII—IX стагоддзямі. Думаецца, што якраз на працягу VI—IX стагоддзяў (а ў глухіх, лясных раёнах і значна пазней) і меў месца сімбіёз славян і балтаў, вынікам якога стала, у прыватнасці, узнікненне назвы Докшыцы. А калі гэта так, то Докша, Даўкша, хутчэй за ўсё, быў прадвадзіцелем тэрытарыяльнай абшчыны, члены якой і іх патомкі называліся докшычамі, докшыцамі. Па асацыяцыі цэнтр гэтай абшчыны таксама пачаў называцца Докшыцамі. Заўважым, што само пасяленне размяшчалася ля вытокаў Бярэзіны, на транспартным шляху. Гэта, безумоўна, садзейнічала росту Докшыц, якія нездарма ў XV стагоддзі ўжо з'явіліся мястэчкам.

Аляксандр РОГАЛЕЎ,

кандыдат філалагічных навук.

ПРАБЛІСКІ ПЕРАМІР'Я

Міністр замежных спраў Францыі Ален Жупэ запатрабаваў вываду войск ААН з Босніі.

Лідэр баснійскіх сербаў Караджыч заявіў аб гатоўнасці да перамоў з кантактнай групай. Ён гатоў таксама спыніць ваенныя дзеянні ў выпадку перагляду мірнага плана.

НАРАДА ЕС

У Германіі адбудзецца сустрэча вядучых палітыкаў еўрапейскіх дзяржаў.

Старшыня Еўрапейскай камісіі Жак Дэлор прадставіць праграму барацьбы з беспрацоўем, а таксама на сустрэчы будзе абмяркоўвацца становішча ў былой Югаславіі.

ТАНЦЫ ПАД СТРАЛЬБУ

У мінулыя выхадныя на дыскатэцы ў Стакгольме з агнястрэльнай зброі былі забіты 4 чалавекі, 2 паранены.

Усе пацярпеўшыя — выхадцы з Паўднёвай Амерыкі. Паліцыя арыштавала злачынцаў на месцы здарэння. Імі аказаліся два шведы.

"БІТЛЫ" ЗНОЎ НА ПЕРШЫМ МЕСЦЫ

Група "БІТЛЗ" вярнулася на першыя пазіцыі! са сваёй зборкай з 56 песень, запісаных тры дзесяцігоддзі таму.

Іх альбом "Live At The BBC" быў прададзены адным з першых у гэтым годзе. "Бітлы" становяцца музычнымі лідэрамі ўжо ў трынаццаты раз.

ШПІЁНСКАЙ СЛУЖБЕ – ДВАЦЦАЦЬ ПЯЦЬ!

Клуб паклоннікаў Джэймса Бонда, які ганарыцца тым, што ў яго ўваходзяць каля 2600 чалавек ад вострава Фіджы да Эстоніі, збіраецца адсвяткаваць 25–годдзе "Яе Вялікасці Сакрэтнай Службы" спецыяльным паказам фільма з удзелам Джорджа Лазенбі.

Аўстралійскі акцёр, які сыграў ролю вядомага англійскага шпіёна, спецыяльна прыляціць з Каліфорніі ў студыю "Пайнвуд", дзе здымалі большасць з ранніх фільмаў пра Джэймса Бонда.

З П'ЯНСТВАМ "ЗАВЯЗАНА"

Галівудскі акцёр Майкл Дуглас заявіў, што выратаваў свой шлюб, адмовіўшыся ад спіртнога.

Паводле слоў Дугласа, на яго згубную цягу аказалі ўздзеянне 25 гадоў няспыннай работы і пастаяннае напружанне. Чуткі пра тое, што шлюбу пагражала не толькі п'янства, але і сексуальныя адхіленні акцёра, Дуглас назваў цікавай гісторыяй, да якой ён не мае ніякага дачынення.

НАВАГОДНІЯ ПАЖАДАННІ ЗОРАК

Напярэдадні Новага года зоркі Галівуда падзяліліся сваімі "патаемнымі" пажаданнямі.

Так, акцёр Гарысан Форд сказаў, што хоча быць лысым. І тлумачыць гэта тым, што яму надакучыла, як гледачы гадзінамі абмяркоўваюць, ці ў парадку яго прычоска. А Пол Хоган хоча стаць "секс-сімвалам у гадах". І ў прыклад прыводзіць Шона Конэры, які, паводле слоў Хогана, у свае 62 гады лічыцца вельмі сексуальным мужчынам.

ПІСЬМО АД ЛЕНАНА

Пісьмо, напісанае Джонам Ленанам і адрасаванае жонцы Пола Макартні, прададзена ў Лос-Анжэлесе за 92 тысячы даляраў.

У ім, як вядома, Ленан даволі непрыязна гаворыць як пра Лінду, так і пра Пола.

КУЛЬТУРНЫ АДПАЧЫНАК

АКАДЭМІЧНЫ ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ

11 снежня. "Памінальная малітва". Р.Горын.

Камедыя ў 2-х частках па матывах твораў Шолам-Алейхема. У яскравай камедыйнай форме вырашаюцца праблемы міжнацыянальных адносін. Жыццё і побыт яўрэйскага мястэчка, дзе жывуць прадстаўнікі рознай веры, але чалавечыя каштоўнасці вымяраюцца вечнымі народнымі крытэрыямі дабра і справядлівасці.

МАЛАЯ СЦЭНА (вул.Энгельса 12)

17 снежня. "Віват, імператар!" Э.Іанэска.

Трагіфарс у адной дзеі паводле п'есы "Крэслы". Распавядае пра лёс і жыццёвыя ўзаемаадносіны двух ужо немаладых людзей. Ён і Яна спрабуюць шчыра выказаць свае адносіны да кахання, да складанасцей жыцця.

РУСКІ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР ІМЯ М.ГОРКАГА

16 снежня. "Хто твой палюбоўнік, Жазефа?". М.Амар.

Сваю камедыю вядомы французскі драматург прысвячае Жоржу Сімянону — вядомаму майстру дэтэктыўнага жанру. Да апошняй сцэны спектакля так і невядома, хто ажыццявіў забойства ў доме Барэвераў, і хто на самай справе быў палюбоўнікам служанкі Жазефы, — таксама загадка, не менш цікавая, чым даследаванне забойства, якое вядзе малады дэтэктыў Севінье.

АЛЬТЭРНАТЫЎНЫ ТЭАТР

Італьянская кінанятленка.

12 і 13 снежня. (20.30). Лукіна Вісконці. "Смерць у Венецыі".

У галоўнай ролі — Дзірк Богард.

19 (20.30) і 20 снежня (18.00, 20.30). Федэрыка Феліні. "Голас месяца".

У галоўнай ролі — Габерта Беніні.

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ

ЗАЛА КАМЕРНАЙ МУЗЫКІ

12, 13 снежня. Канцэрты арганнай музыкі. Уладзімір Самахвалаў. (Бах, Франк).

16 снежня.

Заслужаная артыстка Беларусі Т.Пячынская (меццa-сапрана). (Бах, Гендэль, Канчыні).

Падрыхтавала Ганна МАСЛЯКОВА.

КРЫЖАСЛОЎ

По гарызанталі:

5. Сутыкненне процілеглых поглядаў. 6. Кароткі змест курса таго ці іншага вучэбнага прадмета. 9. Марка мінеральнай вады. 10. Велічыня. 12. Штат у Мексіцы. 13. Рапуха. 14. Горад на Дняпры. 16. Пасма валасоў. 18. Музычны тэмп. 20. Суквецце кукурузы. 21. Вобласць з высокімі ўраджаямі, якая забяспечвае іншыя рэгіёны. 22. Сустрэча журналістаў з афіцыйнымі асобамі. 26. Штучны шоўк з цэлюлозы. 28. Паказчык граматычнага значэння. 30. Грошы, якія выдаюцца ў лік заработнай платы. 32. Планета. 33. Опера Дж.Вердзі. 35. Возера ў Мядзельскім раёне. 36. Прыстасаванне для перадачы і ўлоўлівання радыёхваль. 37. Карціна савецкага жывапісца М.Грэкава. 38. Музыкант. 39. Графічнае адлюстраванне суадносін якіх-небудзь велічынь.

Па вертыкалі:

1. Атрыманне высакародных металаў у металургіі. 2. Галава роду, шаноўны чалавек. 3. Музычны інструмент. 4. Беларускі жартоўны танец. 5. Адна з трыганаметрычных функцый. 7. Лятальны апарат. 8. Вядомая беларуская актрыса. 11. Невялікая камічная п'еса. 12. Страва са свежай рыбы. 15. Народнае свята заканчэння жніва. 17. Музычны кіраўнік вакальна-інструментальнага ансамбля "Верасы". 19. Лепшыя прадстаўнікі грамадства. 20. Музычны інтэрвал. 23. Упрыгажэнне. 24. Падрыхтоўка глебы пад садовыя пітомнікі. 25. Цыркавое прадстаўленне. 27. Яркае асвятленне гарызонту перад усходам і заходам сонца. 29. Горная парода. 30. Горад у Іркуцкай вобласці. 31. Мера ўздзеяння супраць дзяржавы, якая парушыла міжнародны дагавор. 32. Марка аэрасаней. 34. Дзяржава ў Еўропе.

Адказы на крыжаслоў, змешчаны ў № 130.

Па гарызанталі:

5. Зваротак. 6. Абавязак. 9. Пачвара. 10. Сабака. 11. Трэска. 15. Лазеншчык. 17. Загад. 18. Вапна. 19. Турбота. 20. Фаварыт. 24. Дачка. 25. Склад. 26. Цікавасць. 29. Адонак. 32. Гарсэт. 33. Маёнтак. 34. Канчатак. 35. Распуста.

Па вертыкалі:

1. Храпка. 2. Ганак. 3. Абора. 4. Сякера. 5. Закараш. 7. Кроквіна. 8. Светнік. 12. Фарбонік. 13. Тыповасць. 14. Галушка. 16. Радыска. 21. Халаднік. 22. Кіраванне. 23. Падшэка. 27. Малеча. 28. Баркун. 30. Палац. 31. Манах.

10, субота

Беларускае тэлебачанне
17.25. "Ліцадзеі". Д/ф.
17.55. Тэлекрама.
* 18.05. "Чарапашкі ніндзя".
18.30. Фаварыты года.
18.45. Пяць хвілін на жарты.
18.55. "Пап-Ці"-TV.
19.55. Міжнародныя спартыўныя навіны.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
◆21.50. "Зоркі" на экране. Міхаіл Ульянаў і Ія Савіна ў фільме "Прыватнае жыццё".
23.40. Каскад.
0.05. Дзелавы веснік.
Начны канал.
0.20. Відзьма-нявідзьма. Навіны кіна-відэа-аўдыё.
1.20. "Нов і К"-топ-10.

Канал "Астанкіна"
17.00. Да і пасля...
◆17.50. "Забойства ў раі".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 23.00. Надвор'е.
20.45. Што? Дзе? Калі?
21.55. Матадор.
22.50, 23.50. Навіны.
23.10. Хіт-парад "Астанкіна".

Канал "Расія"
17.15. "Апошняе каханне Маякоўскага". Спектакль.
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Кветачка ў яго роце" (Італія).
21.25. Гарадок.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Шахматная ліхаманка.
22.50. Праграма "А".
◆23.50. "На поўдні маёй душы" (Германія).
1.20. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
17.20. "Дык хто ж ты, нарэшце?"
17.40. Экспрэс-кіно.
17.55, 21.20. Уік-энд з дэтэктывам.
18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
18.55. "Дыпламат". Д/ф.
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Страсці".
* 21.05. Мультфільм для дарослых.
21.45. Ваш стыль.
21.55. Тэлеканал "Не хочаш – не глядзі".
23.05. Баскетбол. "Спартак" (Санкт-Пецярбург) – "Акварыус" (Валгаград).

8-ы канал
17.40. Візаві.
* 18.00. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
18.25. СОЛТЭК: "Спартыўная мазаіка".
19.00. Фірма "Кэдберы" і ММ-4 прадстаўляюць музычную праграму.
20.00. Скрыжаванне.
◆20.15. "Сэр".
21.30. Студыя БМ.
21.45. Сем мінут з "Хрыстафорам".
◆22.00. "Эльвіра – уладарка цемры".

НТБ
* 17.00, 23.50. Мультфільмы.
18.00. Сёння.
18.35. "Ключы ад форта Баярд".
◆20.00. "Сышчыкі – аматары экстра-класа".
21.00. Наша новае кіно. "Віва, Кастра!"
23.05. Трэцяе вока.

11, нядзеля

Беларускае тэлебачанне
17.00. Анталогія гумару.
◆17.35. "Формула кахання".
19.05. Праспект.
19.35. Фаварыты года.
20.00. Панарама.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
21.10. Пад купалам Сусвету.
21.20. Вячэрні роздум.
21.30. Шоу "Палігон".
◆22.10. "Сувязь праз піцэрыю".
0.05. Валейбол. Мужчыны. Кубак кубкаў еўрапейскіх краін. СКА (Мінск) – "Хапаэль" (Бат Ям, Ізраіль).

Канал "Астанкіна"
* 17.10. "Баскетбольная ліхаманка" і інш.
18.05. Тэлелоцыя.
18.20. Уся Расія.
◆18.55. "Скалалаз" (ЗША).
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны уік-энд.
22.05. Вакзал мары.
23.00. Хакей. Чэмпіянат МХЛ. "Крылы Саветаў" – "Спартак".

Канал "Расія"
* 17.05. Чароўны свет Дыснея.
18.00. Свята кожны дзень.
18.10. "Магазін" М.Жванецкага.
◆19.25. "Дапушчальная рызыка" (ЗША).
21.05. Каробка перадач.
21.25. У Ксюшы.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Шахматная ліхаманка.
22.50. Поўня.
23.50. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
17.20. Залаты ключ.
17.35. "Паласаты хіт". Музычны дадатак да "Зебры".
18.15. "Раніца дзелавога чалавека". Тэлеспектакль.
18.55. "Тэлекампакт". Музычнае шоу.
19.30. Інфарм ТБ.
◆19.55. "Каханне – смяротная гульня".
21.25. Ваш стыль.
21.30. "Паглядзім".
21.45. Адамаў яблык.
22.45. Хакей. Кубак МХЛ. СКА – "Хімік" (Васкрасенск). 2-гі і 3-ці перыяды.

8-ы канал
15.00. Сёння з Мэрлен Хікі (Хрысціянская місія).
◆15.30. "Марэна Клара".
18.00. СОЛТЭК: "ПІК".
* 18.30. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
19.00. БАНТ: "Рэпартаж".
19.10. Спорт-сакрэт.
◆19.35. "Пунсовы першацвет" (Францыя). 1-я серыя.
20.40. Бон вояж.
21.00. Студыя БМ: "Дайджэст".
◆21.20. "Пунсовы першацвет" (Францыя). 2-я серыя.
22.40. Foxy music.

НТБ
* 17.00. Мультфільм. Маст.фільм."Канёк-гарбунок".
18.30. "Планета мод".
19.00. Пацяшальная праграма.
20.00. Вынікі.
◆21.10. "Перамога ў гонках" (ЗША).
23.20. КВЗ-93.

ИМПОРТНЫЕ КОНДИТЕРСКИЕ ИЗДЕЛИЯ в широком ассортименте !
Шоколадные конфеты (в коробках и на развес), печенье, вафли, пряники, шоколадные батончики.
НОВОГОДНИЕ ПОДАРКИ.
Форма оплаты—любая.
Тел./факс в г.Гродно (0152) 45—44—89.

12, панядзелак

Беларускае тэлебачанне
8.15. Дзелавы веснік.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. Беларускі тур.
* 9.00. "Чарапашкі ніндзя"
9.50. "АБС-клуб".
◆10.05. "Сто першы".
12.25. У нас дома.
◆12.55. "Не страляйце ў белых лебедзяў".
15.10. Ансамбль народнай музыкі і песні "Радзімічы".
15.55. "Язэп Драздовіч". Д/ф.
16.15. ТБ - школе. Далучэнне Беларусі да Расійскай імперыі.
16.40. Да 50-годдзя Перамогі.
17.00. Навіны.
◆17.10. "Лёгкі хлеб".
17.30. Канцэрт духоўнай музыкі.
18.10. Навіны (Брэст).
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Аэробіка для ўсіх.
19.40. Праспект.
20.10. Імгненне шчырасці.
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
21.50. Спартыўны тэлекур'ер.
22.10. Спявае Аляксей Ісаеў.
23.00. НІКа.
23.15. Дайджэст.
◆23.25. "Паласа Сімарона".

Канал "Астанкіна"
7.30. Якуцкі нацыянальны цырк.
8.00. На балі ў Папялушкі.
9.00. Канцэрт, прысвечаны гадавіне бітвы пад Масквой.
10.30. Эканоміка і рэформы.
11.00. "Кураняты увосень лічаць". Д/ф.
11.25. Трамвай-жаданне.
◆12.15. "Наш дом".
14.00, 16.50, 20.00. Навіны.
14.10. "Круглы стол" па правах чалавека.
15.20. Грай, гармонік!
16.05. Зорная гадзіна.
17.00. Канцэрт, прысвечаны Дню Канстытуцыі.
19.00, 20.30. Надвор'е.
19.10. Гол.
19.40. Добрай ночы, малышы!
◆20.40. "Свой крыж".
23.40. "Другое жыццё".

Канал "Расія"
16.55. На шахматнай алімпіядзе.
17.25. "Ніхто не забыты".
17.30. Выратаванне 911.
18.25. Вуснамі дзіцяці.
19.00, 22.00. Весткі.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Спрут-6".
20.40. Рэпарцёр.
21.00. Момант ісціны.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Шахматная ліхаманка.
22.50. "Хто мы?".
23.35. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
* 12.00. "Шчаўкунчык".
12.25. Чароўная лінія.
12.40. Музычны фільм.
13.00. Тэст.
◆13.30. "Глушак".
14.00. Казка за казкай.
◆14.30. "Страсці".
16.05. Будні.
16.20. Парады садаводам.
16.30. Чалавек на зямлі.
17.00. Сёння і штодзённа.
18.00. Сёння – Дзень Канстытуцыі.
18.30. Інфарм ТБ.
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.25. "Утаймавальніца тыграў".
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.25. Ваш стыль.
◆21.35. "Глушак".
22.05. Музычны фільм.
23.05. "Гісторыя таблеткі".

13, аўторак

Беларускае тэлебачанне
8.00. Навіны.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ – школе. Далучэнне Беларусі да Расійскай імперыі.
◆9.25. "Паласа Сімарона".
* 10.40. "Пяць тыдняў на паветраным шары".
◆11.25. "Прыгоды Электроніка".
12.45. Шукаем ініцыятыўных.
13.00. "Нов і К" – топ-10. Д/ф.
14.00. "Канва жыцця".
14.55. Адкрыццё сезона ў Рускім тэатры.
15.40. "Як дух змагання Беларусі". Д/ф.
16.00. ТБ – школе. У.Караткевіч. "Зямля пад белымі крыламі".
* 16.30. Мультфільмы.
17.00. Навіны.
17.10. Баль Аляксандра Малініна.
18.10. Навіны (Віцебск).
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканаміксст.
19.20. Студыя "Край".
19.50. Пяць хвілін на жарты.
◆19.55. "Маё каханне, мой смутак".
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
◆21.50. "Добрыя намеры" (Швецыя).
22.40. Канцэрт з твораў Альфрэда Шнітке.
23.40. НІКа.
23.55. Дайджэст.
00.05. Сталіца.

Канал "Астанкіна"
7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.55. Навіны.
* 8.00. "Топа Джыджыа".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. "Што? Дзе? Калі?"
14.00. Як працуюць грошы.
14.15. Хроніка дзелавога жыцця.
14.25. Культура і бізнес.
14.35. Тэле-тур.
15.00. Дамісолька.
15.30. Паміж намі, дзяўчынкамі...
16.00. Джэм.
◆16.20. "Элен і хлопцы".
16.50. Свет сёння.
17.00. Ведзі.
17.30. Загадка СБ.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе".
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.55. "Мы".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. З першых рук.
◆20.50. "Тры мушкецёры" (Францыя).
23.10. Аўта-шоу.
23.25. Відэамікс.
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Гандлёвы дом "Джэнсер-клуб".
8.40. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.05, 13.20. Дзелавая Расія.
13.45. Выратаванне 911.
15.10. Рэпартажы з месяцаў.
◆15.20. "Наезнік-прывід" (Аўстралія).
15.45. Там-там навіны.
16.00. Свята кожны дзень.
16.10. Не быць дыназаўрам.
16.25. На сусветнай шахматнай алімпіядзе.
16.55 "Ніхто не забыты".
17.00. Галасы.
17.30. Фільм-прэм'ер.
17.45. Парадак дня.
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Луіс Бунюэль.
20.25. "Андрэй Сахараў. Рэха".
20.50. Экран крымінальных паведамленняў.
21.00. На палітычным Алімпе.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Каменныя музыканты".
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Глушак".
14.00. Казка за казкай.
◆14.45. "Уяўленне заўздрасці".
* 16.00. "Зялёная галінка".
16.05. Падарожжа па Усходзе.
16.20. Чароўная лінія.
16.35. Тры колы, фаліянт і...
* 16.55. Мультфільмы.
17.20. Па ўсёй Расіі.
17.55. Мы і банк.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
19.25. Пецярбургскі ангажэмент.
20.10. Рандэву. Аляксандр Розенбаўм.
20.10. Свет мастацтва.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.
◆22.05. "Глушак".
22.35. Музычны фільм.

14, серада

Беларускае тэлебачанне
8.00. Навіны.
8.10. Дайджэст.
8.20. Эканаміксст.
◆8.30. "Маё каханне, мой смутак".
9.00. ТБ – школе. Уладзімір Караткевіч. "Зямля пад белымі крыламі".
9.30. Пяць хвілін на жарты.
◆9.35. "Добрыя намеры".
* 10.25. Мультфільмы.
◆10.50. "Прыгоды Электроніка".
11.55. Настальгічны дывертысмент.
13.00. Кінаканцэрт.
◆13.40. "Меладрама" (Францыя).
15.25. Відзьма-нявідзьма.
16.30. "Зямля Тарашкевіча". Д/ф.
17.00. Навіны.
17.10. Фільм-канцэрт.
* 17.30. "Прыгоды Мюнхгаўзена".
18.10. Навіны (Гомель).
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Крок". "Пяць зорак".
◆20.00. "Маё каханне, мой смутак".
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пяць хвілін на жарты.
21.45. Пад купалам Сусвету.
◆21.55. "Добрыя намеры".
22.45. "Вечар з "Паркам Горкага".
23.15. НІКа.
23.30. Дайджэст.

Канал "Астанкіна"
7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.55. Навіны.
* 8.00. "Топа Джыджыа".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. Клуб падарожнікаў.
14.00. Навука і рынак.
14.15. Грошы і шчасце.
14.30. Хроніка дзелавога жыцця.
14.40. "Бурда модэн" у Расіі.
15.00. Паглядзі, паслухай.
15.20. Адказы.
16.00. Цін-тонік.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе".
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.55. Джына Лолабрыджыда ўчора і сёння.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. "Не вярнуўся з бою". Д/ф.
◆21.00. "За шкуру паліцэйскага" (Францыя).
23.05. Магік-шоу.
23.35. У свеце джаза.
23.55. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Здарова жывеш.
◆8.40. "Санта-Барбара".
9.30. Момант ісціны.
10.25. Гандлёвы дом.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.05, 13.20. Дзелавая Расія.
* 13.45. "Аліса ў краіне цудаў".
15.10. Рэпартажы з месяцаў.
15.20. Там-там навіны.
15.35. Свята кожны дзень.
15.45. Далёкі Усход.
16.25. Кліп-антракт. С.Лазарава.
16.30. На Сусветнай шахматнай алімпіядзе.
17.00. Казкі для бацькоў.
17.30. Залатая шпора.
18.05. Тэатральны раз'езд.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.35. Я – лідэр.
21.00. 60 мінут.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Шахматная ліхаманка.
22.50. Экран крымінальных паведамленняў.
23.00. Цішыня № 9.
23.45. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Глушак".
* 14.05. "Чорная курыца.
◆14.45. "Каханне – смяротная гульня".
16.10. "Гэта не шахматы, гэта...". Д/ф.
16.20. Будні.
16.35. Казка за казкай.
17.30. "Шэсць варыяцый". Д/ф.
17.55. Гістарычны альманах.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.25. "Вось зноў акно".
20.20. Падсякай.
20.35. Блеф-клуб.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.
◆22.05. "Глушак".
22.35. "Вермеер". Тэлефільм (Францыя).
23.00. Турнір на Кубак Пятра Вялікага.

15, чацвер

Беларускае тэлебачанне
7.55. Праграма перадач.
8.00. Навіны.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін за жарты.
◆8.25. "Маё каханне, мой смутак".
8.55. Фільм-канцэрт.
◆9.30. "Добрыя намеры".
10.20. Кінафестываль "Залаты Віцязь".
* 11.35. "Раскажыце казку, доктар".
◆12.15. "Прыгоды Электроніка".
13.20. Урокі здароўя.
13.45. "Крок". "Пяць зорак".
◆14.45. "І смех, і бяда".
15.30. Развітанне". Д/ф.
16.00. ТБ – школе.
* 16.30. "Хітрыкі Рамзеса" і інш.
17.00. Навіны.
17.10. Да 50-годдзя Перамогі.
17.30. "Любімыя песні. Спявае Людміла Гурчанка".
18.10. Навіны (Гродна).
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамічная хваля.
19.50. "Крок". "Навуцілус".
* 20.10. Мультфільм для дарослых.
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
21.50. "Крок". Студыя "Формула".
23.15. НІКа.
23.30. Дайджэст.
23.40. Мелодыі мінулага.

Канал "Астанкіна"
7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50. Навіны.
* 8.00. "Топа Джыджыа".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. Амерыка з М.Таратутам.
9.30. Напевы зямлі рускай.
14.00. Сяло і рэформы.
14.15. Мой маленькі бізнес.
14.25. Хроніка дзелавога жыцця.
14.35. Дазвольце прадставіцца.
15.00. Мульцітролія.
15.30. На балі ў Папялушкі.
16.00. Цін-інтым.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. ...Да 16 і старэйшым.
17.30. Спявае В.Саўчанка.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". М.Хары.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.55. Аўтарская праграма Л.Філатава.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква. Крэмль.
21.00. Лато "Мільён".
◆21.30. "Дона Флор і два яе мужы" (Бразілія).
23.20. "Замак мастацтваў".
24.00. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
6.30. Формула-730.
7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Паехалі.
◆8.35. "Санта-Барбара".
9.25. Тэлегазета.
9.30. На палітычным Алімпе.
10.20. Група "Камандор А".
10.25. Гандлёвы дом "Ле-Моніг".
10.40. Сялянскае пытанне.
11.05, 13.20. Дзелавая Расія.
13.45. Выратаванне 911.
15.10. Рэпартажы з месяцаў.
15.20. Там-там навіны.
15.35. Свята кожны дзень.
15.45. "Стварэ дабро".
16.25. На Сусветнай шахматнай алімпіядзе.
16.55. Экспавідэа.
17.10. Будні.
17.50. У свеце аўта- і мотаспорту.
18.20. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
18.25. Свая гульня.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Маскі-шоу.
21.10. Надзвычайны канал.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Шахматная ліхаманка.
22.50. Новы ілюзіён. "Белая карціна".
23.20. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Чурэк і малыш".
12.20, 14.25, 17.45. Музычны момант.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Глушак".
14.00. Урок нямецкай мовы.
* 14.15. "На парог мой села казка".
◆14.45. "Вышыня".
16.15. "У краіну вулканаў за зялёным голубам". Д/ф.
16.35. Чароўная лінія.
16.50. Адказы на пісьмы.
* 17.35. "Яблыня".
17.50. "Вандроўнік".
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.00. Вялікі фестываль.
◆19.20. "Медзведзяня".
21.20. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Тэлемагазін.
22.05. Ваш стыль.
◆22.10. "Глушак".
22.40. Парад парадаў. Музычнае шоу.

16, пятніца

Беларускае тэлебачанне
8.00. Навіны.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ – школе.
9.30. "Гран-па ў белую ноч". Музычны фільм.
10.35. "Крок". "Навуцілус".
◆10.55. Кароткаметражныя фільмы.
11.40. Вытокі.
◆11.55. "Варвара-краса, доўгая каса".
13.15. Фільм-канцэрт.
13.45. "Я+Я".
◆14.30. "Балада пра салдата".
16.00. Вывучаем сваю гісторыю. "Адвечныя званы". Д/ф.
16.20. "Тэлебом".
17.00. Навіны.
17.10. Да 70-годдзя беларускага кіно. "Мая любоў – кінематограф". Д/ф.
* 17.40. "Непаседа" і інш.
18.10. Навіны (Магілёў).
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканаміксст.
19.20. Сустрэча з інвестарамі з Германіі.
19.35. Беларускія рэжысёры ў Германіі.
20.05. Падарункі на добры настрой.
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
21.50. Музыка без межаў.
◆22.30. "Развітанне славянкі".
0.00. НІКа.
0.15. Дайджэст.

Канал "Астанкіна"
7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 20.00, 23.00. Навіны.
8.00. Сарока.
8.20. С.Пракоф'еў. Сімфанічная казка "Пеця і воўк".
9.00. Дапамажы сабе сам.
* 9.30. Мультфільм.
14.00. Улада і рэформы.
14.15. Наш прагноз.
14.25. Хроніка дзелавога жыцця.
14.35. Шоу і бізнес.
◆15.00. "Мільён прыгод. Вострай Іржавага генерала".
16.30. Рок-урок.
16.50. Свет сёння.
17.00. Чалавек і закон.
17.25. Хакей. Міжнародны турнір на прыз газеты "Известия". Зборная Расіі – зборная Францыі.
20.30. Надвор'е.
20.40. Поле цудаў.
◆21.30. "На ўцёках" (Францыя).
21.10. "Погляд" з А.Любімавым.
24.00. Прэс-экспрэс.
0.10. Музагляд.

Канал "Расія"
6.30. Формула-730.
7.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Паехалі.
◆8.35. "Санта-Барбара".
9.25. Новая лінія. "Адлюстраванне".
10.05. Мемуары.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.05, 13.20. Дзелавая Расія.
* 13.45. "Востраў скарбаў".
15.10. Рэпартажы з месяцаў.
15.20. Студыя "Рост". "Чый бок?"
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Расійскі флот жывы.
◆16.55. "Выкрадзены" (ЗША).
18.35. Група "Паліцыя нораваў".
18.40. Непапулярная тэма.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Зоркі Нью-Йоркскага джаза.
21.05. К-2". "Абзац".
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Праграма "А".
23.35. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.55, 14.40, 17.50, 19.05. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Глушак".
14.00. "Еўрапейскі калейдаскоп".
◆14.45. "Медзведзяня".
16.45. Па ўсёй Расіі.
16.55. Кідайка.
17.35. "Васьміног". Тэлефільм.
17.55. Храм.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.25. "Цана скарбаў".
21.00. С.Пракоф'еў. "Папялушка". Сцэна з балета.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.
◆22.05. "Глушак".
◆22.35. "Вісельнік" (ЗША).
23.55. "Дзе б ні быў я". Спявае У.Атлантаў.

17, субота

Беларускае тэлебачанне
8.00. Навіны.
8.10. Дайджэст.
8.20. Аэробіка для ўсіх.
8.50. Пяць хвілін на жарты.
8.55. Эканаміксст.
◆9.05. "Развітанне славянкі".
10.30. Праграма Віцебскай студыі тэлебачання.
11.30. 20 мінут рэдактара.
11.50. "Пасля 2000 года".
12.50. "Стары і малітва".
* 13.20. "Лулу – анёл кветак".
13.55. Асілак.
14.50. "З глыбінь жывапісных".
◆15.30. Беларускаму кіно – 70 гадоў. "Чорны бусел".
17.15. Грамадскі рух жанчын Беларусі.
18.15. Тэлекрама.
* 18.25. "Чарапашкі ніндзя".
18.50. Паказ мадэляў міланскіх мадэльераў у Беларускім цэнтры моды.
19.30. Пяць хвілін на жарты.
19.40. Фаварыты года.
19.55. Міжнародныя спартыўныя навіны.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пад купалам Сусвету.
◆21.50. "Той самы Мюнхаўзен".
0.10. Каскад.
0.30. Відзьма-нявідзьма
◆1.30. "Ніколі не гавары "ніколі" (ЗША).

Канал "Астанкіна"
8.00. Покліч джунгляў.
8.30. Тэлерадыёкампанія "Мір".
10.00. Ранішняя пошта.
10.30. Медыцына для цябе.
11.00. Без паўзы.
11.10. Смак.
◆11.20. "Эскадрылля № 5".
13.35. Палітра. Свет вачамі мастака.
13.50, 22.50, 23.50. Навіны.
14.00. "Не вер, не бойся, не прасі..." Д/ф.
◆14.50. "Жыццё заапаркаў" (ЗША).
15.30. Разумнікі і разумніцы.
16.10. Да і пасля...
◆17.05. "Золата Макены" (ЗША).
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.40, 23.00. Надвор'е.
20.45. Што? Дзе? Калі?
21.55. Музычны фільм.
◆23.25. "Банда Грысомаў" (ЗША).

Канал "Расія"
8.40. Тэлеэрудыт.
8.45. Парламенцкі тыдзень.
9.30. Канцэрт групы "Дып Пэпл".
10.00. "Як жыць будзем?"
10.50. "Лондан". Д/ф.
12.25. Дэ факта.
12.40. Сялянскае пытанне.
◆13.20. "Эдэра".
14.10. Тэлеэрудыт.
14.15. Футбол без граніц.
15.00. Аўтограф майстра.
16.25. Лепшыя гульні НБА.
17.25. Свята кожны дзень.
17.35. Конкурс маладых кінематаграфістаў.
18.40. Кліп-антракт. Т.Маркава.
18.45. Кінамарафон. Лукіна Вісконці.
◆19.25. Лукіна Вісконці. "Людвіг". 1-я серыя.
21.05. Зусім сакрэтна.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Хакей. Зборная Расіі – зборная Фінляндыі.
0.40. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
8.55. Рэлігійная праграма.
9.30. Чароўная лінія.
9.45. Я і мой кот.
* 10.00. "Кот, які ўмеў спяваць".
◆10.10. "Алі-Баба і сорак разбойнікаў".
11.20. Група "Форум".
11.50. "Калыма. Гісторыя аднаго трэста".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Атэла".
15.20. Музычны фільм.
* 15.50. "Прыгоды маленькіх сяброў".
16.05. С.Ясенін. Дачыненне.
17.05. Цыркавая праграма.
17.25. Студыя "Уяві".
17.40. Экспрэс-кіно.
17.55, 21.15. "Уік-энд з дэтэктывам".
18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
18.55. "Яны і мы".
19.10. Вялікі фестываль.
19.40. "Далей – цішыня". Спектакль тэатра Масавета з удзелам Ф.Раneўскай і Р.Плята.
21.45. Ваш стыль.
21.55. "Не хочаш – не глядзі".
23.05. "Далей – цішыня". Працяг.
24.00. Музычны фільм.

18, нядзеля

Беларускае тэлебачанне
8.00. Аэробіка для ўсіх.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. Слова да чалавека.
9.10. Добрыя весткі.
9.20. Справы вайсковыя.
9.40. Беларускі тур.
10.00. "Слухаем клавесін..."
10.30. Міжнародны конкурс спартыўных танцаў.
11.15. "Тэлебом".
11.55. АВС-клуб.
* 12.15. Мультфільмы.
12.45. Музычная праграма да Дня энергетыка.
13.20. Футбольны агляд.
14.05. Аўта-парк.
14.25. Шыццё з ласкутоў.
14.45. Творчы вечар паэтэсы В.Аколавай.
* 16.30. "Чарапашкі ніндзя".
16.55. Анталогія гумару.
◆17.30. Беларускаму кіно – 70 гадоў. "Кааператыў "Палітбюро", ці будзе доўгім развітанне".
19.05. Праспект.
19.35. Фаварыты года.
20.00. Панарама.
20.40. Калыханка.
21.00. Анекдот ад "Хрыстафора".
21.10. Пад купалам Сусвету.
21.20. Вячэрні роздум.
◆21.40. "1871-ы".
23.20. Валейбол. "Амкадор" (Мінск)– "Аўціма" (Каўнас).

Канал "Астанкіна"
8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.50. Пад знакам "пі".
11.35. "Вясёлка".
12.10. "Не вер, не бойся, не прасі...".
12.55. Шпаргалка.
13.00. "Падводная адысея каманды Кусто".
13.50, 17.05, 23.55. Навіны.
14.00. "Стратэгія Перамогі".
14.55. Клуб падарожнікаў.
15.45. Жывое дрэва рамёстваў.
15.50. Вялікі тэатр.
16.35. Японія з А.Калошыным.
17.15. Тэлелоцыя.
* 17.30. Мультфільмы.
18.25. Малыя гарады Расіі.
18.55. Надвор'е.
◆19.05. "Аперацыя "Святы Януарый".
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны уік-энд.
22.05. Хакей. Зборная Італіі – зборная Расіі.
23.35. Спявае В.Панамарова.

Канал "Расія"
7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.15. Наш сад.
8.45. Добрай раніцы.
9.15. Кіпрас Мажэйка. Рэпартажы з Каліфорніі.
9.45. Аты-баты...
10.15. Рускае лата.
◆11.00. "Эдэра".
11.55. Белая варона.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. "Не высечы..."
13.35. Сусветная вёска.
14.00. Хакей. Міжнародны турнір на прыз газеты "Известия".
16.25. Астралогія кахання. Л.Доліна.
* 17.00. Чароўны свет Дыснея.
17.55. "Вялікая Дудзінская".
19.25. У Ксюшы.
20.05. Каробка перадач.
◆20.20. "Людвіг". 2-я серыя.
22.20. Рака часу.
22.25. Аўтаімгненне.
22.30. Спартыўная карусель.
◆22.35. "Людвіг". 3-я серыя.
0.25. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
8.55. Праграма-набажэнства.
9.30. Чароўная лінія.
* 9.45. Мультфільм.
10.00. Экспрэс-кіно.
10.15. Парад парадаў.
11.00. Нядзельны лабірынт.
◆12.35. "Легенда старажытных гор".
13.45. Этнасы Зямлі.
14.15. Балет "Тэрэза Ракэн".
15.25. Чэмпіянат Італіі па футболе.
17.20. Залаты ключ.
17.35. Зебра.
◆18.20. "Саракавы дзень".
19.30. Інфарм ТБ.
◆19.55. "Маэстра з нітачкай".
21.35. Ваш стыль.
◆21.55. "Праверка на дарогах".
23.45. Адам і Ева +.

12, панядзелак

8-ы канал
* 18.00. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
18.30. Муз-тайм.
18.45. З відэазборніка "Зусім сакрэтна".
◆19.10."Марэна Клара".
20.00. Агенцтва "Пармікс".
20.15. Хатні ўрач.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
21.45. Foxy music.
22.50. Каралеўскі рэпартаж.

НТБ
* 17.05. Мультфільмы.
17.30. "Загадкі Бібліі".
18.00 і 21.00. Сёння.
18.35. Спартыўная праграма.
◆19.10. "Актагон" (ЗША).
◆21.35. "Дом жахаў Хамера".
22.35. Часінка.

13, аўторак

8-ы канал
* 18.00. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
18.30. З відэазборніка "Зусім сакрэтна".
18.45. Студыя "ІНТЭКС":"Навіны".
◆19.05."Марэна Клара".
19.55. БАНТ. "Рэпартаж".
20.05. Нямецкая хваля.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆21.50. "Дзве страл ы".

НТБ
* 17.00. Мультфільмы.
17.30."Загадкі Бібліі".
18.00 і 21.00. Сёння.
18.35. Амаль усё пра баскетбол.
◆19.05. "Прапаўшы без вестак на полі бою" (ЗША).
◆21.35. "Дом жахаў Хамера".
22.35. Часінка.
23.05.Шоу-канцэрт "Васільеўскі спуск–лістапад-94".

14, серада

8-ы канал
* 18.00. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
18.30.СОЛТЭК:"Навіны".
18.40. З відэазборніка "Зусім сакрэтна".
◆19.00. "Марэна Клара".
19.50.Агенцтва "Пармікс".
20.05. Нямецкая хваля.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆21.50. "Фантан".

НТБ
* 17.00. Мультфільм.
17.30. "Загадкі Бібліі".
18.00 і 21.00. Сёння.
18.35. "Успаміны пра А.Сахарава.
◆19.20. "Востраў монстраў" (ЗША).
◆21.35. "Дом жахаў Хамера".
22.35. Часінка.
23.05. Кафэ "Абломаў".

15, чацвер

8-ы канал
* 18.00. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
18.30. "Два Арбаты". Д/ф.
18.45. З відэазборніка "Зусім сакрэтна".
◆19.00. "Марэна Клара".
* 19.50. Мультфільм.
20.05. БАНТ. "Рэпартаж".
20.15. Да ведама.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆21.50."Чорны манах".

НТБ
* 17.00. Мультфільм.
17.25. "Загадкі Бібліі".
18.00. 21.00. Сёння.
18.35. Такое спартыўнае жыццё.
◆19.15. "У трызненні". (ЗША).
◆21.35. "Дом жахау Хамера".
22.35. Часінка.
◆23.10. "Каравул".

16, пятніца

8-ы канал
* 18.00. "Кругасветнае падарожжа Білі Фога".
18.30. Дорэміфасолькі.
18.55. БАНТ. "Рэпартаж".
◆19.10."Марэна Клара".
20.00. Агенцтва "Пармікс".
20.15. Стрэс-паўза.
20.20."Я і мой сабака".
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
21.45. Час мясцовы.
◆22.15. "Вельмі вас усіх люблю".

НТБ
* 17.00. Мультфільм.
17.30. "Загадкі Бібліі".
18.00 і 21.00. Сёння.
18.35. Футбольны клуб.
◆19.25. "Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца".
◆21.35. "Дом жахаў Хамера".
22.35. Часінка.
23.10. Начны канал. "Плейбой".
◆1.40."Так робяць усе жанчыны" (Італія).

17, субота

8-ы канал
◆15.00. "Пацаны".
16.30. Прапаведнік Кенет Коўпленд.
◆17.05. "Марэна Клара".
18.35. Рука ў руцэ.
* 18.55. Мультфільм.
19.05. СОЛТЭК: "Спартыўная мазаіка".
19.35. Музычная праграма.
20.40. Пра эротыку на тэлеэкране.
21.30. Студыя "БМ".
21.45. Сем мінут з "Хрыстафорам".
◆21.50. "Спакушэнне".

НТБ
* 17.00. Мультфільм.
18.00. Сёння.
18.35. "Ключы ад форта Баярд".
◆20.00. "Сышчыкі-аматары экстракласа".
21.00. Надоечы.
◆21.40. "Эскадрон".
23.25. Трэцяе вока.

18, нядзеля

8-ы канал
* 15.00. Мультфільм.
15.15. Сёння з Мэрлен Хікі.
◆15.45. "Марэна Клара".
18.15.СОЛТЭК: "Пік".
18.45. БАНТ. "Рэпартаж".
18.55. Спорт-сакрэт.
◆19.20."Камандос" (Індыя). 1-я частка.
20.40. Бон вояж.
21.00. Студыя "БМ".
◆21.20. "Камандос". 2-я частка.
22.30.Foxy music.

НТБ
◆17.00. "Марозка".
18.30. Планета мод.
19.00. Лепшыя з лепшых.
20.00. Вынікі.
◆21.10. "Гібель багоў".

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

Дзяжурны рэдактар Наталля СТРАЛКОВА.

Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена".
Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.
Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Час падпісання ў друк: па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Зак.133.
Тыраж у снежні 49 736, па суботах-50 736.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і гістарычнай спадчыны – 68-29-56; аддзел маральна-этычнага выхавання – 68-25-93; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел студэнцкай і школьнай моладзі – 68-25-93; аддзел інфармацыі, аглядальнікі – 68-29-26; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37.
РЭКЛАМНАЯ СЛУЖБА – тэл. 68-29-45. Факс: 32-12-82

Галоўны рэдактар Уладзімір БЕЛЬСКІ